

JAKO POKLAD UKRYTÝ V POLI

Biblické úkoly 1996

1. čtvrtletí

Biblické úkoly - 1. čtvrtletí 1996

Překlad: Luboš Miškovský

Sazba: Solidea DTP Partner

Vydal: Advent-Orion s. r. o.

pro oddělení sobotní školy Česko-Slovenské unie

Církve adventistů sedmého dne, Zálesí 50, 142 00 Praha 4-Lhotka

ISSN 0409-3208

Jako poklad ukrytý v poli

„Království nebeské je jako poklad ukrytý v poli, který někdo najde a skryje; z radosti nad tím jde, prodá všechno, co má, a koupí to pole.“ (Mt 13,44)

Pole v podobenství představuje Bibli, poklad je krásným obrazem pravd evangelia. Chceme-li mít ze studia Bible větší užitek, nemůžeme hledání perel a drahokamů biblických pravd ponechat náhodě. Člověk, který chce vytěžit z pole co nejvíce, potřebuje k úspěšnému hledání úsilí a nějaký systém, tedy metodu. Toto čtvrtletí je proto věnováno metodám studia Bible.

Ježíš Kristus vysvětluje, proč je pro každého tak velmi důležité studovat Boží slovo. Řekl: „věčný život“ lze získat, „když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíše Krista“ (J 17,3).

Nikdy nebyla Bible tak lehce dostupná pro všechny lidi jako dnes. Bible se tiskne v různých vydáních, překladech a úpravách. Na druhé straně však stále existuje hlad po Božím slově. V mnoha zemích můžete Bible objevit v hotelích, ordinacích lékařů, knihovnách i domácnostech, ale žel statistiky ukazují, že většina lidí nejeví o Bibli a její poselství zájem. Jen nepatrné procento rodin tráví pravidelně čas studiem Bible.

Bible říká, že být Kristovým následovníkem znamená také znát jeho slovo. Ellen Whiteová napsala: „Prostřednictvím studia Božího slova můžeme rozmlouvat s patriarchy a proroky. Pravda je oděna do slov, která povznášejí naši mysl od pozemských věcí ke slávě věčného života. Jaká lidská moudrost může být srovnávána s Božím zjevením?“ (FE 130)

Většina křesťanů sleduje večer dvě nebo více hodin televizi a na čtení a studium Bible jim zbývá jen několik minut před spaním. Výzkum hodnotového žebříčku, který provedla naše církev v USA, ukazuje, že méně než jedna třetina rodin se pravidelně schází k večerním pobožnostem a používá Bibli jako nejdůležitější učebnici života. Jak můžeme znát Boží vůli, když se tak málo zabýváme Božím slovem? Úkoly na toto čtvrtletí nám chtějí ukázat na nové metody studia i na praktické uplatnění biblického poselství.

Jaký je cíl studia Bible podle úkolů tohoto čtvrtletí? Zprv: Podtrhnout a zdůraznit důvody, proč Bibli studujeme. A zadruhé: Uplatnit různé metody studia. Přejeme si, abyste vyzkoušeli nové přístupy ke studiu, které vám mohou pomoci lépe porozumět důležitým pravdám Písma. Zvláštní pozornost chceme také věnovat křesťanské bohoslužbě.

Protože jde v tomto čtvrtletí o studium metod studia Bible, vyžadoval předmět tohoto studia — zvláště v některých úkolech — z důvodu možného srovnání textů v rámci té které knihy či celé Bible mimořádně velký počet biblických odkazů. Prosíme proto o pochopení a doporučujeme, abyste se orientovali sami a vybrali si pro vás vhodný počet textů podle svého zájmu o hloubku studia toho kterého tématu.

Ježíš řekl: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“ (J 8,31.32)

Jedinečné postavení Bible

Základní text

„Budeš-li ji hledat jako stříbro a pátrat po ní jako po skrytých pokladech, tehdy pochopíš, co je bázeň před Hospodinem, a dojdeš k poznání Boha.“ (Př 2,4.5)

Základní myšlenka

„Svatá Písma Starého a Nového zákona jsou psaným Božím slovem. Byla zapísána svatými muži, kteří byli inspirováni Bohem a vedeni Duchem svatým. V tomto slovu Bůh zjevil podmínky spasení. Svatá Písma jsou neměnným zjevením Boží vůle. Jsou zkušebním kamenem charakteru, věrohodnosti zjevení a důvěryhodným záznamem Božích činů v minulosti.“ (Adventistická ročenka 1994, 5)

Bible je jedinečná. Velmi často jsme se ve škole bránili hlubšímu, detailnímu studiu. Pokud něco opravdu nezaujme naši pozornost a nevyvolá v nás pocit naléhavosti zabývat se daným tématem, budeme mít asi problémy věnovat čas studiu toho kterého předmětu.

Existují tři stadia přístupu ke studiu Bible: 1) *Pasivní postoj*, v němž studujeme Bibli, protože se domníváme, že je to správné; 2) *Postoj průzkumníka*, kdy poznáváme, že Bible je zajímavá a důležitá kniha a může nám pomoci, ale stále je obtížné jí porozumět; 3) *Vrcholné stadium*, kdy *prožíváme odměnu za svou snahu* a odhalujeme důležitost a výjimečnost biblického poselství pro svůj duchovní rozvoj a růst. Studium Bible má pro nás nový význam a jasný cíl.

Bible jako učitel

1. Jak nám pomáhá studium Božího slova k tomu, abychom rostli? Jaké základy pro naši víru klade Bible? 2 Tm 3,14-17

Apoštol Pavel uvádí řadu důvodů proto, abychom trávili čas studiem Písma. Nej důležitějším důvodem je skutečnost, že zkoumáním Písma poznáváme Ježíše Krista a prožíváme zkušenost spasení z víry (2 Tm 3,15).

Dalším cílem studia Bible je umožnit nám, abychom mohli duchovně růst, a tak byli řádně „vyzbrojeni“ pro službu Bohu (2 Tm 3,17). Velmi často zjišťujeme, že máme dostatek vědomostí, ale nejsme schopni čelit problémům. Bible nám nabízí prostředky, které nám umožňují připravit se na přicházející problémy.

Třetí důvod je vyjádřen v 16. verši, který říká, že Písmo nás vyučuje. V Bibli nacházíme základy toho, čemu říkáme věrouka. Nelze porozumět pravdě bez určitých znalostí. Prostředky duchovního růstu jsou: učení, usvědčování, napravování a výchova ve spravedlnosti (2 Tm 3,16). Bible je tedy průvodcem našeho života.

2. Jaký druh biblických informací ti pomáhá na tvé životní cestě? J 8,31.32

Zamysli se nad tím, kdy Bible zásadním způsobem ovlivnila tvůj život.

„Studium Bible buduje naši víru. Bible a jedině Bible nám zprostředkovává správné pochopení Božího charakteru a jeho vůle pro náš život. Na stránkách Bible nacházíme smysl a cíl lidského života. Zvláštní důraz je kladen na podmínky, z nichž vyplývá naděje na věčný život.“ (EGW, Review and Herald, 22. září 1910)

„Bible je jediným pravidlem víry a života. Nic nepůsobí na naši mysl a neposiluje náš intelekt tak, jako studium Božího slova. Žádná jiná kniha nemá takový vliv na myšlení člověka jako hluboké a povznášející pravdy Bible. Kdyby lidé studovali Boží slovo tak, jak je třeba, jejich mysl by se otevřela a vlastnili by ušlechtilý charakter i jasný cíl života — a to lze dnes vidět velmi zřídka.“ (EGW, Review and Herald, 17. července 1888)

3. Mohou být křesťané Ježíšovými učedníky i v případě, že nestudují pravidelně Boží slovo? Co si o tom myslíš?

Osvobození Božím slovem

- 1. O jaké svobodě hovoří Kristus u Jana 8,31-47? Jak je možné být svobodný od hříchu?**

V Novém zákoně se na 23 místech vyskytuje řecké přídavné jméno „svobodný“ (eleutheros). Nový zákon neužívá toto slovo pro vyjádření politické svobody, vždyť Ježíš nebyl politickým mesiášem. Bible také nezaměňuje myšlenku svobody se svévolí. Svoboda je vždy chápána jako „svoboda (eleutheria) a sláva dětí Božích“ (Ř 8,21). Věřící se raduje ze svobody pouze v Duchu svatém (2 K 3,17.18).

- 2. Jaký je vztah mezi svobodou a studiem Bible podle Jana 8,31-47? Pokus se vysvětlit slova: „Kdo je z Boha, slyší Boží řeč.“ (47)**

„Každý by měl studovat Bibli s vědomím, že Boží slovo je věčné jako nebeský trůn. Přistupujeme-li ke studiu Písma s pokorou a upřímnou prosbou o Boží vedení, Boží andělé nám odhalí živou skutečnost a jestliže přijmeme zjevenou pravdu, stane se pro nás ohnivou hradbou, která nás chrání před pokušením, klamy i úskoky satana.“ (EGW, Signs of the Times, 18. září 1893)

- 3. Prožil jsi zkušenost osvobození v Kristu, která se vázala na tvé osobní studium Bible?**

„Studiem Písma získáváme pravé poznání o tom, jak máme žít, abychom byli radostní a šťastní. Student Bible je také schopen vyvracet pochybnosti nevěřících Božím slovem. Ti, kdo studují Písmo, jsou vyzbrojeni proti útokům satana. Jsou připraveni konat dobro a vydávat svědectví o své víře.“ (3T 374)

- 4. Jaké praktické rady, pokud jde o studium Bible, bys dal těm, kteří zápasí s problémy?**

Charakter Písma

1. Jaký přístup k Písmu máme zvolit, hledáme-li odpověď na své otázky?
Jaká je nám přislíbena za zkoumání Božího slova podle Př 2,1-15
odměna?

V dějinách křesťanské církve mnozí chápali Bibli podobným způsobem jako osobu Ježíše Krista. Princip vtělení, který byl uplatněn na osobě Ježíše Krista, lze vztáhnout také na Bibli. Bible je lidské, a zároveň Boží dílo. Platí, že na jedné straně je Božím neměnným slovem, které bylo inspirováno Duchem svatým. Na druhé straně toto Boží slovo bylo zaznamenáno nedokonalým lidským jazykem. Z toho vznikají problémy. Proto tomuto spojení lidského a božského je někdy obtížné porozumět. Boží slovo je však nesmírně bohaté i hluboké a hovoří ke každému a v každé chvíli dějin.

„Bible a jen Bible! — tato slova by se měla stát naším životním vyznáním. Všichni, kdo si váží Písma, budou žít harmonickým životem. Naše vlastní pohledy a názory nesmíme klást na první místo. Člověk chybuje a mylí se, ale Boží slovo je neměnné a pravdivé.“

„Bible nám nebyla dána v nadpřirozeném a nesrozumitelném jazyce. Ježíš na sebe přijal lidství, aby mohl přijít za člověkem do jeho prostředí. Také Bibli bylo nutné napsat lidskou řečí. Všechno, co je lidské, je nedokonalé. Různé významy a významové odstíny mohou být vyjádřeny stejným slovem, neexistují však přesná vyjádření jednotlivých myšlenek.“

„Bible byla napsána inspirovanými lidmi, nikoli samotným Bohem. Lidé často používají vyjádření, která by Bůh nepoužil. Bůh se však neztělesnil ve slovech, logice či rétorice Bible. Lidé, kteří sepsali Bibli, byli Božími pisateli, nelze je však ztotožnit s perem, kterým píše Bůh.“

„Nebyla inspirována slova Bible, ale lidé, kteří ji psali. Duch svatý inspiroval a dal myšlenky a obrazy, nikoli však slova, věty a jednotlivé výrazy.“ (1SM 416-421)

2. Proč můžeme mít plnou důvěru v Boží slovo, přestože bylo sepsáno nedokonalými lidmi?

Bible — Boží zjevení

1. Setkáváme se dnes s problémy, které se liší od těch, jež řešili křesťané v prvním století?

Co nám dnes říká text 2 Pt 1,16-21 o Božím zjevení?

Bůh k nám promlouvá různými způsoby:

1) Svými zjevenými v různých okamžicích v dějinách. To vše však směřovalo k největšímu zjevení — Ježíši Kristu.

2) Bible je Božím zjevením také pro dnešní dobu. Říká, že „z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha“ (verš 21). Zdrojem zjevení je tedy Bůh. Tato skutečnost ukazuje na důležitost biblických spisů pro každou dobu, tedy i pro tu naši.

3) Bible zvěstuje pravdu a každého z nás osobně usvědčuje. Duch Boží, který inspiroval pisatele, působí také na nás a zjevuje nám živé Boží poselství.

4) Biblické poselství je určeno každému člověku. Apoštol Pavel také píše: „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha“ (2 Tm 3,16). Každému člověku je určeno poselství opravdové naděje, kterou dává pouze Bůh (Zj 14,6).

2. Jaký je vztah mezi psaným slovem a osobou Ježíše Krista podle textu Ef 3,1-6?

„Z toho můžete vyčíst, že jsem porozuměl Kristovu tajemství.“ (Ef 3,4) Bůh se nám zjevuje nejméně čtyřmi jedinečnými způsoby: 1. prostřednictvím přírody; 2. skrze Ježíše Krista; 3. skrze Ducha svatého, který na nás působí; 4. ve svém slovu. Ježíš k nám přichází v Duchu svatém. „Duch svatý nám byl dán ku pomoci při studiu Bible... Jestliže přijímáme Bibli jako učebnici — s nejvyšší úctou, pod vedením Ducha svatého a s plnou oddaností v srdci — vše, co Kristus zaslíbil, se naplní.“ (CT 357)

3. Co učí Bible o Božím charakteru? Jakého Boha představují svými životy hrdinové biblických příběhů?

Bohatství Božího slova

1. Jaký postoj máme zaujmout k Božímu slovu? Jk 1,22-25

Bible obsahuje mnoho textů, které nás chtějí vést a pomáhat nám v každodenním rozhodování. V biblických dobách byli lidé zvyklí naslouchat, a pak jednat. Proto Ježíš často říkal: „Kdo má uši k slyšení, slyš.“ (L 14,35) Těmito slovy chtěl říci, že ode všech, kdo mají uši, se očekává, že budou naslouchat jeho radám.

Tedy posloucháme, když je Boží zjevení v Písmu pro nás autoritou. (Jakub píše, že praví věřící jsou nejen posluchači, ale také činitelé skutků, které vycházejí ze slyšeného slova.)

2. Co nám brání v naslouchání poselství Božího slova? Iz 59,2; Mt 5,8 Proč je Bible stále živou knihou?

V žalmu 119 David poeticky popisuje svou lásku k Božímu slovu. V Davidově zkušenosti jsou patrné tři skutečnosti, které mu pomohly poznat hodnotu Boží moudrosti, jeho zákonů a přikázání. Zaprvé — David hluboce miloval Boha. Zadruhé — David věděl, jak má přemýšlet nad Božím slovem. Pomocí meditace — přemítáním nad Božím vedením — rostl v moudrosti. Třetí skutečností bylo poznání, že posloucháme-li rady Božího slova, můžeme žít vítězným životem.

„Kdyby lidé věnovali více času studiu Bible, dokázali by o věcech hlouběji přemýšlet a projevovali by se u nich větší inteligence než u těch, kdo studovali vědní obory nezávisle na Bibli. Bible umožňuje tomu, kdo upřímně hledá pravdu, větší duchovní rozvoj a růst, díky němuž lze pochopit Boží zjevené pravdy a tyto pravdy také v pokoře vyvýšit.“ (Bible Echo and Signs of the Times, 1. října 1892)

3. Jaký prospěch získává podle žalmu 119,96-105 oddaný student Bible? Proč má přemítání nad Božím zákonem pozitivní vliv na duchovní život člověka?

4. Kdy se přemítání nad Božím zákonem může stát zákonictvím a proč?

Doporučené studium

Přečti si 1 M 32,23-27. Jákob zde představuje jedinečný model pro ty, kdo chtějí růst v poznání Božího slova. Když Jákob oné noci prožil to zvláštní setkání s Bohem, zápasil s ním až do rána. Pak uslyšel: „Pust' mě, vzešla jitřenka.“ Jákob však odpověděl: „Nepustím tě, dokud mi nepožehnáš.“ Jákob vlastně ukazuje na důležité principy našeho křesťanského života a studia Písma. Počet otázek, které si můžeme klást je neomezený. Mnoho odpovědí můžeme dostat díky pozornému a zodpovědnému zkoumání textů, které nechal Bůh po dlouhá staletí zaznamenávat. I v tomto případě je důležitá vytrvalost, právě tak jako tomu bylo v případě Jákoba oné temné noci.

Při studiu Bible je nezbytné nejprve pochopit smysl. Dále je třeba porozumět tomu, jaký mělo toto poselství význam pro lidi tehdejší doby a nakonec je potřeba stanovit, jaký význam má text pro dnešní dobu, a podle toho ho vyložit.

Ellen Whiteová říká, že Bible „je chlebem života a vodou spasení pro všechny, kdo ji studují. Co to znamená být křesťanem lze pochopit pouze pozorným studiem Božího slova a modlitbou.“ (Manuscript Releases, vol. 18, 145)

Diskusní otázky

1. Jaké cíle si kladěš při svém studiu Bible?
2. Jakým způsobem studujete Bibli ve vaší rodině? Jaký je váš společný cíl?
3. Co se musí odehrát při tvém duchovním hledání, aby se pro tebe stalo studium Bible zajímavé a důležité, jak je to napsáno v Př 2,4.5 a Ž 119,96?

Shrnutí

Setkání Boha a člověka, které vyústilo v Božím slovu, se stalo zvláštním zjevením Boží vůle lidstvu. Bez Bible by pro nás bylo velmi obtížné vysvětlit Boží záměry a cíle v tomto světě. Protože však máme psané Boží zjevení, můžeme poznávat slovo, které lze následovat a které je jistější než svědectví našich smyslů.

Západ slunce: 16.13

Cíl studia Bible

Základní text

„Tu spadl přívál, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nespádli, neboť měl základy na skále. Ale každý, kdo slyší tato slova a neplní je, bude podoběn muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku.“ (Mt 7,25.26)

Základní myšlenka

Bible nás vede — kromě jiných věcí — také k tomu, abychom objevovali Boží vůli pro svůj život a rostli v milosti, a tak byli připraveni na Kristův brzký příchod.

Několik poznámek pro přípravu ke studiu Bible.

Když lidé začínají studovat Bibli, přicházejí se svými osobními problémy, duchovními zápasy i hlubokými citovými potřebami. Dnes však velmi často lidé přenechávají zkoumání Písma odborníkům. Ale cožpak mají znát Písmo pouze oni? Odpověď na tuto otázku je vlastně obsažena v našem přemýšlení o studiu Bible.

Abychom se stali pečlivými vykladači Písma, potřebujeme rozumět tomu, co nám Bůh říká. Je třeba správně si klást otázky nad biblickým textem. Jedině tak získáme odpovědi na své otázky i na své osobní potřeby.

Prvním krokem by měla být modlitba za duchovní osvícení. Když hovoříme a nasloucháme Bohu, naše srdce je připraveno porozumět psanému Božímu slovu.

Budování pevných základů

- 1. Co je vidět v životech lidí, kteří naslouchání spojí s činy? Mt 7,25-27
Jak souvisí poslušnost Božího zákona s nasloucháním Božímu slovu? Řím 2,13**

Příběh o dvou stavitelích, kteří si vybrali různá místa pro stavbu domů, nám ukazuje na základní typy posluchačů Božího slova. Jde o protiklad mezi těmi, kteří poslouchají a nic nečiní, a těmi, kdo poslouchají a jednají. Lidé, kteří uvádějí do praxe, to, co slyšeli, jsou nazváni *moudřími*. Tito lidé se nespokojí pouze s pasivním nasloucháním. Neposlouchají pouze Boží volání k obrácení, pokání a nápravě v Kristu. Slyšeli a jednají podle toho. *Skutečně* uvěřili a *skutečně* se obrátili. Ti, kdo takto jednají, vidí, že jejich náboženství pro ně není břemenem. Když se strhne „bouře“, mají se kam ukrýt. Bible nás vede k tomu, abychom to, co se z ní naučíme, uplatňovali v životě.

- 2. Co způsobuje, že se lidé domnívají, že nejsou schopni žít podle rad Písma? Jaké typy posluchačů objevujeme v Bibli? Mt 13,1-13.18-23
Kolik posluchačů z Mt 13 jsou aktivní posluchači — otevření a připravení přijímat Boží pravdu?**

Bible říká, že lidé mohou naslouchat Božímu slovu různými způsoby. Příběh o rozsevači je toho dokladem. Zemědělci si vždy kladou otázku, zda semena, která zaseli, padla do půdy bohaté na živiny, která umožní semínku vzklíčit a vyrůst. Velmi často jsou lidé okouzleni Boží pravdou, ale přestanou duchovně růst. Většina posluchačů z Mt 13 hledala různé důvody, aby nemusela zaujmout zásadní postoj v otázce Kristova království. Dovolili, aby časné problémy, lhotejnost a vlivy světa udusily semeno evangelia.

Úkolem křesťanů dneška je pochopit, že biblické pravdy nám mají pomoci dostat se blíže k Božímu království. Rozsevačem je Ježíš Kristus, který volá i tebe.

- 3. Co představují různé druhy půdy z podobenství o rozsevači v dnešním světě?**

Studuj systematicky

„Bible představuje dokonalý charakter. Tato svatá kniha, inspirovaná Bohem a napsaná svatými muži, je dokonalým průvodcem života. Klade úkoly každému člověku bez rozdílu věku. Protože jde o průvodce životem, vede její učení člověka směrem vzhůru. Povznáší mysl, buduje charakter a do srdce dává pokoj a radost.“ (MYP 444)

- 1. Pavel a Silas přišli do Beroje. Kniha Skutků se o obyvatelích Beroje vyjadřuje velmi pochvalně. Co bylo na těchto lidech tak zvláštní a jak reagovali na takový postoj Židé z Tesaloniky? Sk 17,10-14**

Nahodilé a občasné studium Božího slova nemůže nikdy vést k dostatečným výsledkům. Pokud používáme Bibli jen občas a příležitostně v ní hledáme inspiraci, budeme výsledkem zklamání. Ti, kdo mají z Bible největší prospěch, studují pravidelně a nadšeně hledají Boží vůli. Každý student Bible potřebuje pro své studium studijní plán. A toho plánu se pak má držet.

- 2. Uveď svoji osobní zkušenost s objevováním biblických pravd. Jaké metody by mohly obohatit tvé osobní studium Bible?**

Následující seznam obsahuje základní kroky při studiu Bible:

1. Posouzení textu — rozpoznání základních faktů studovaného oddílu.
2. Kladení otázek — jde o umění klást otázky, které se týkají zkoumaného textu. Tímto způsobem získáváme více informací o daném oddíle.
3. Výklad — zde jde o to, co znamená text pro nás dnes.
4. Srovnávání — vzájemné srovnávání textů, které nám umožňuje, aby se pro nás Bible stala sama sobě vykladačem.
5. Aplikace — jde o konkrétní uplatnění v našem životě.

- 3. Pověz své třídě, jaký způsob studia Bible se ti nejlépe osvědčil a proč.**

Poslouchej a rozuměj

1. Jaké metody, které se používají v různých profesích, lze použít při studiu a zkoumání Bible? Jaké dva hlavní důvody uvádí Matouš, proč lidé přijímají falešné nauky? Mt 22,23-33

Jestliže se máme stát Ježíšovými učedníky, je třeba učinit konkrétní rozhodnutí. Muži a ženy se musí učit následovat Boha v nejhlubším slova smyslu. Když si klademe otázku, jak lidé rostou, zjišťujeme, že k tomu je nezbytná potrava, kterou se člověk živí. Jestliže chceme fyzicky růst, musíme vědět, co máme jíst. Anebo jiný příklad: Někdo v našem společenství obchoduje s realitami. Aby mohl dobře posloužit klientovi, který si chce koupit dům, musí dotyčný obchodník znát podmínky takového obchodu i zákony, které se k němu vztahují a všechno, co je nutné a patří k takovému prodeji. Musí být proto „expertem“ ve své práci.

Proč nebýt také takovým odborníkem v křesťanství? Pokud jde o zdroj moci, informací, hodnot i poznání budoucnosti, je zjeven v Písmu. Abychom však tento bohatý zdroj objevili a prozkoumali, je tomu třeba věnovat čas.

Ježíš říká, že studium Písma nám pomáhá bojovat s chybami a hříchy našeho života. Mt 22 ukazuje, jak se židovští vůdcové snažili přelstít Ježíše zákeřnými otázkami, které se týkaly zákona. Právě v odpovědi na jednu otázku, kterou mu saduceové položili, Ježíš zdůraznil důležitost Písma jako normy pravdy.

2. Kolikrát sis naplánoval čas na studium Bible, ale tvůj pracovní časový plán ti nedovolil tvůj cíl uskutečnit. Jak musíš změnit svůj harmonogram, abys opravdu získal čas na osobní studium Písma?
Jaká denní doba je pro tvé studium Bible nejvhodnější?

Učme se pro život

Porozumět významu textu je důležité, ale dalším cílem osobního studia je *aplikace*. Naším konečným cílem by měla být praktická aplikace biblických principů do každodenního života.

Slavný evangelista Dwight L. Moody řekl, že Bible nevznikla proto, aby prohloubila naše vzdělání, ale „aby změnila náš život“. Bible z nás prostě chce udělat jiné lidi. Tato změna se tedy týká našeho charakteru i životního stylu a má nás uschopnit k naplnění velkého Ježíšova poslání — získávat druhé pro jeho království.

Často studujeme a vlastně jen hledáme důkazy pro své vlastní názory. Tedy naše motivace v tomto případě nemusí být úplně křesťanská. Bible není určena k tomu, abychom s její pomocí obhajovali svá vlastní stanoviska a opravovali názory druhých. Bible také není pouze materiálem pro vznik teologických pouček — i když obsahuje drahocenné pravdy, které lze rozdělit podle teologických pravidel. Nestudujeme také Bibli proto, abychom druhé ohromili svými vědomostmi. Studujeme ji, abychom porozuměli Boží vůli pro svůj život a našli cestu, kterou máme jít. Zároveň chceme pochopit Boží záměry s celým světem. To znamená, že při studiu Bible nejde pouze o získání vědomostí, ale jeho výsledkem je také vyrovnaný, praktický křesťanský život.

1. Polož si otázku: Které z mých vlastností by mělo studium Bible změnit? Co mám začít dělat, anebo co bych naopak neměl dělat, aby pro mne mělo studium Bible naprosto praktický užitek?

2. Přečti si znovu Ježíšova slova z Mt 28,19.20 a doplň následující body:

1) Vypiš si všechny výzvy k činům, které jsou v textu.

2) Jak se ti daří konat to, co je zapsáno v těchto verších?

Je mnoho důvodů, proč máme studovat Písmo: abychom porozuměli významu biblického textu pro dnešní dobu, ale také pochopili, jaký význam měly svaté spisy pro ranou církev nebo pro lid Staré smlouvy. Důvodem je také, abychom rozpoznali a porozuměli změnám, které nastávají u lidí, kteří se vážně zabývají Písmem a snaží se žít podle jeho rad.

Obrana před lží

Bible nám ukazuje, jak máme v posledních dnech dějin světa správně myslet a žít. „V Božím slovu nacházíme praktické lekce..., svaté principy, které nás vedou k tomu, abychom jednali vůči druhým tak, jak bychom si přáli, aby oni jednali s námi.“ (The Upward Look, 215)

Podobenství o deseti družičkách vypráví o věrnosti a moudrosti v protikladu k lhostejnosti a pošetilosti. Důraz je kladen na přípravu. Na konci času se setkáme se svým Bohem. V tento den buď budeme, nebo nebudeme naplněni Duchem svatým. Tehdy se ukáže naše moudrost, nebo pošetilost.

1. Co může křesťan udělat, aby byl připraven na Kristův návrat? Mt 25,1-13

Všechny družičky měly lampy s olejem. Moudré družičky však měly ještě olej v zásobě. Nemoudré družičky neměly žádné rezervy. Chceme-li si vzít z tohoto příběhu praktické poučení, položme si následující otázky:

- 1) Co je hlavním problémem příběhu? Oč vlastně jde?
- 2) Postav si proti sobě moudré a pošetilé družičky. V čem všem se vlastně liší?
- 3) Vyplývá z tohoto příběhu, že je důležitá vytrvalost ve víře, nebo shromažďování duchovních rezerv?

„Satan má vážné obavy, protože ví, že i ten nejslabší člověk, který zůstává v Kristu, je víc než jen rovnocenný soupeř pro zástupy temnosti. Ví, že kdyby se otevřeně zjevil, byl by poznán a odražen. Hledá proto způsoby, jak vylákat Kristovy bojovníky z bezpečí hradeb a pak na ně zaútočí. Nikdo není ani chvíli v bezpečí bez trvalého modlitebního spojení. Zvláště bychom měli prosit Pána, abychom správně rozuměli jeho slovu. Satan zná Písmo velmi dobře a mistrně dovede člověka zmást a vložit do textu jiný smysl. Měli bychom studovat Písmo s pokorou v srdci a nikdy neztratit ze zřetele svou závislost na Bohu. Neustále je třeba dávat pozor na satanovy nástrahy a modlit se: „Neuved' nás v pokušení.“ (4SP 350)

2. Umožňuje nám studium Bible lépe rozlišovat mezi pravdou a lží? Jak?

3. Jak se můžeme ujistit, že jsme správně pochopili biblický text? Jakou roli zde hraje Duch svatý?

Doporučené studium

Podobenství a příběhy z Kristova života nás učí, že pokud důvěřujeme Bohu, můžeme odolat útokům ďábla. Kristus upozorňuje na studium Písem v souvislosti s dosažením duchovního vítězství. Kde se Ježíš zmiňuje o tom, že koná vůli svého Otce a řídí se jeho slovem? Přečti si text Mt 4,1-11. Jaký způsob odolávání pokušení představuje tento příběh?

Diskusní otázky

1. Co je důsledkem toho, když si Boží lid ponechává poznanou biblickou pravdu jen pro sebe?
2. V čem tkví podle tvého názoru příčina nepravidelného studia Bible?
3. Jak bys shrnul poučení, které bychom si měli vzít z příběhu o Ježíšově pokušení na poušti?
4. Jaký je tvůj osobní cíl, pokud jde o studium Bible? Jak ho můžeš dosáhnout?
5. S jakými překážkami se obvykle setkáváme, když se snažíme pravidelně studovat Bibli?

Shrnutí

Cílem studia Bible je systematické hledání a objevování Boží vůle a její uvádění do praxe. Tento proces poznávání a uplatňování v praktickém životě je základem křesťanského života. Bůh potřebuje následovníky, kteří pravidelně studují Bibli, uvádějí své poznatky do života, a tak duchovně rostou.

Západ slunce: 16.22

Jak správně vykládat biblický text

Základní text

„Usiluj o to, aby ses před Bohem osvědčil jako dělník, který se nemá zač stydět, protože správně zvěstuje slovo pravdy.“ (2 Tm 2,15)

Základní myšlenka

Mají-li křesťané poznat Boží vůli pro svůj život, a tak být připraveni ke službě, je nezbytné, aby trávili určitý čas studiem Bible. Cílem je porozumět správně textu, který byl napsán velmi dávno, a dokázat ho uplatnit v dnešní době.

Proč je vlastně třeba vědět, jak máme studovat? Když otevřeme svoji Bibli, jsme okamžitě překvapeni množstvím různých stylů, v nichž bylo Boží psané zjevení zaznamenáno. Nacházíme zde historické příběhy, poezii, zákony, žalmy, evangelia, pastýřské listy a bezpočet obrazů a přirovnání. Chceme-li Pismo pochopit, je třeba strávit určitý čas, abychom se vyznali v jednotlivých stylech, v nichž je Boží poselství zaznamenáno.

Co říká text

Pokud chceme zjistit, co text říká, používáme metodu, která se jmenuje „exegeze“. Jde o pozorné studium textu s cílem zjistit, co text znamenal pro lidi v době, kdy byl napsán, a co znamená pro dnešního čtenáře. Nejprve se zabýváme významem textu v době vzniku.

1. Přečti si oddíl L 18,18-27 a odpověz na následující otázky:

1) Jakou otázku položil bohatý muž?

2) Jak odpověděl Ježíš?

3) Co Ježíš myslel slovy: „Snáze projde velbloud uchem jehly, než aby bohatý vešel do Božího království.“ (L 18,25)

Výklad začínáme vždy až po přečtení celého oddílu. Stále si musíme klást otázku, co text říká. Například v oddíle, který dnes studujeme, hovoří Ježíš o faktu, nad nímž bychom se měli zamyslet. Mluví se zde o velbloudovi, který se snáze protáhne uchem jehly, než bohatý člověk vejde do Božího království. V Jeruzalémě byla brána, které se říkalo „Ucho jehly“. Zvířata si musela kleknout a sklonit hlavu, aby se mohla dostat touto branou. (Tato myšlenka se poprvé objevuje v komentáři Theofylakta, který žil v jedenáctém století.) Ježíš poukazuje na to, že pro velblouda je vlastně *nemožné*, aby prošel uchem jehly. Pro ty, kdo kladou na první místo bohatství, je nemožné, aby vstoupili do Božího království (Mk 10,24). Materialistický pohled na svět se neslučuje s životem naplněným přítomností Ducha.

Naučit se číst a přemýšlet nad textem je prvním krokem na cestě k jeho pochopení. Dalším krokem je kladení si dobrých otázek, jež se týkají textu. Jsou dva druhy otázek, které si můžeme klást: zaprvé to jsou otázky, které se týkají kontextu a zadruhé otázky týkající se obsahu. Důležité je také znát důvod, proč ten který text vznikl.

Historický kontext (souvislost)

Nejprve si položíme otázku: Jaký je kontext 1 Sam 8,1-9?

Můžeme hovořit o různých kontextech, z nichž vycházeli bibličtí pisatelé při zaznamenávání Boží vůle. Nejprve je zde historický kontext, tedy situace, v níž byl daný oddíl Písma napsán.

Abychom porozuměli umístění textu v historii, je třeba nejprve určit čas, kdy byl text napsán, a pak ozřejmit kulturní a sociální prostředí, z kterého pochází. Například 1 Sam 8,1-9 spadá do doby, kdy Izraelci chtěli krále. Vyvinuli na Samuele tlak, aby jim ustanovil krále, který by je vedl a bojoval s okolními národy.

„V posledních letech proběhla řada výzkumů, jež se týkaly státního zřízení ve starověkých zemích. Nyní víme, že ve starověku byl král všeobecně uznáván jako posvátná bytost a jeho úřad soustřeďoval nejen politickou, ale také náboženskou moc. Král byl tedy chápán jako prostředník mezi bohy a lidmi. To ukazuje, že král je částečně chápán jako nadpřirozená bytost. V Egyptě byly králi prokazovány božské počty v plné míře. Král zde byl vlastně bohem v lidském těle. V Babylóně naopak byl král chápán jako lidská bytost vyvýšená do blízkosti bohů... V obou případech však král hrál důležitou roli v náboženském životě země... Když tedy Izraelci požadovali krále, projevoval se tím u nich pohaný vliv okolních národů.“
(The International Standard Bible Encyclopedia)

- 1. Informace z historie nám pomáhají porozumět, co daný text znamenal pro současníky — pro ty, kteří ho tehdy četli. Co myslíš, jaké by to bylo žít bez krále v době proroků?**

Informace o historickém pozadí popisovaných událostí najdeme v biblických komentářích, slovnících nebo encyklopediích. Také některé Bible mají na začátku každé knihy historický úvod.

Jak klást dobré otázky

Naučit se klást dobré otázky — to je velmi důležité. Jistý profesor teologie vyrůstal v rodině, kde bylo pravidlem, že se ho maminka s tatínkem vždy před obědem ptali: „Tak, co ses dnes ve škole naučil?“ Když tento muž vyrostl a měl svou vlastní rodinu, uvědomil si, že otázka, kterou mu rodiče kladli, nebyla právě nejlepší, protože tázaného vede k tomu, aby odpověděl: „Ale nic...“ Zmíněný profesor se proto rozhodl klást svým dětem jinou otázku: „Jaké dobré otázky jste dnes vy položily?“ Tento způsob — tedy kladení otázek — totiž podporuje analytické myšlení, které nám pomáhá k lepšímu chápání světa. Existuje velmi úzký vztah mezi duchovní vyspělostí a schopností logicky přemýšlet o víře.

Mladí adventisté někdy kritizují církev, protože cítí nedostatky otevřenosti v kladení otázek a nedostatek analytického myšlení. Mnozí členové se však zevrubně zamýšlejí nad náboženstvím, chtějí svou víru opatrně vyzkoušet a také růst v pochopení. Logické a správné otázky nám v tomto procesu mohou velmi pomáhat.

1. Přečti si text 1 K 2,14; 3,4 a pokus se formulovat dvě otázky, které by podnítily odpovědi vedoucí k pochopení tohoto oddílu.

1. otázka:

2. otázka:

2. Nabízíme některé otázky, jejichž zodpovězení nám pomůže pochopit zmíněný text:

1. Jaké čtyři typy lidí nám Pavel v tomto oddíle představuje?

2. O jaký druh chápání jde, když mluvíme o „duchovním“ pochopení?

3. Můžeme být nějak duchovně „diskvalifikováni“? Pokud ano, proč?

Význam bezprostředního kontextu

Dalším krokem, který je nezbytný při studiu Písma, je sledovat bezprostřední kontext daného oddílu. V řadě případů to není obtížné — zvláště pokud jde o jasné texty. („Všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy.“ Ř 3,23) Avšak i jednoduchým textům můžeme lépe porozumět, pokud věnujeme pozornost bezprostředním souvislostem. Zde mohou přijít ke slovu metody studia Bible.

Přečti si několikrát verše, které předcházejí studovaný oddíl, i verše, které za ním následují. Tak si ujasníš souvislosti.

1. Jako základní text pro naše dnešní studium jsme použili 3. kapitolu Janova evangelia (3,1-21). Položme si několik otázek, které se týkají kontextu.

1. Při jaké příležitosti se zmíněný příběh odehrál?

2. Kdo byl ten muž, který přišel za Ježíšem v noci? Co si o Ježíši myslel? Jaké otázky mu položil? Čeho se týkaly?

3. Jaký postoj zaujal Ježíš k tazateli?

4. Jak lze příběh logicky rozdělit?

5. Jaká je hlavní myšlenka příběhu? (J 3,16) Proč je právě tento verš odpovědí na otázku o novém narození?

Některé principy pro pochopení kontextu biblického oddílu:

1. Snaž se vždy zasadit text do doby, kdy vznikl.

2. Uč se myslet v souvislosti jednotlivých částí. Je potřeba porozumět obsahu jednotlivých částí, časovému a místnímu určení.

3. Posuď, zda kontext je v souladu s tvým pochopením studovaného textu.

4. Všimni si literárního druhu. Jak ti to může pomoci porozumět textu?

2. Přečti si text Ř 10,4 v několika různých překladech. Jak ti kontext (Ř 9,30-10,10) pomáhá porozumět tomuto oddílu?

Pomůcky ke studiu Bible

Bible byla původně sepsána ve třech různých jazycích: hebrejsky, zčásti aramejsky a řecky. Zatímco většina Starého zákona byla napsána hebrejsky a jen malé části aramejsky, celý Nový zákon byl napsán řecky. Většina z nás tyto jazyky nezná, a jsme proto závislí na překladu, který pořídil někdo jiný. V řadě případů je s překladem do jisté míry spojen i výklad, neboť je nutné vyjádřit text jazykem srozumitelným dnešnímu čtenáři.

Používat pouze jeden překlad je nevýhodné, protože Boží slovo je tak omezeno vyjadřovacími schopnostmi jednoho člověka nebo malé skupiny překladatelů. V překladu Bible, který používáme, mohou být určité oddíly přeloženy velmi dobře a jiné méně dobře. Z toho důvodu je dobré používat více překladů Bible současně. Vždy je třeba sledovat kvalitu překladu.

Máš-li možnost, porovnej některé biblické texty v různých překladech (např. 1 M 1,1-10; J 3,16; Zj 14,1-5; 1 S 8,16 a 1 K 11,29).

Porovnej výhody a nevýhody novějšího překladu. Vezmi v úvahu fakt, že vyjádření v nových překladech jsou mnohdy podložena současnými výzkumy v oblasti historie a archeologie.

Několik pravidel pro výběr dobrého překladu:

1. Dej přednost překladu před parafrázovaným textem. Překlad se drží původního textu a vyjádření použitých v původním jazyce.
2. Odmítni překlady, které vycházejí z určitého pochopení. Některé „překlady“ totiž podporují věrouku určité náboženské skupiny či církve, nepřinášejí však čistý biblický text.
3. Používej překlady, na nichž spolupracovala skupina odborníků. Takové překlady se obvykle nejvíce blíží původnímu textu, bývají velmi věrné.
4. Používej Bibli, která pracuje s informacemi o nových poznatcích, jež se týkají biblických dějin (např. nálezů svitků u Mrtvého moře apod.).
5. Pro rodinné pobožnosti je zvláště vhodný moderní překlad, který se snadno čte.

Doporučené studium

Řadě novozákonních příběhů, které přibližují povahu a charakter Božího království, lze lépe porozumět v kontextu myšlení Středního východu. Například takový příběh o Zacheovi (L 19,1-9). Abychom porozuměli tomuto příběhu, je dobré se něco dovědět o práci výběrčího daní v novozákonní době. Navíc k pochopení samotného příběhu je nutné si všimnout dvojího významu pojmu spasení ve verši 9. Spasením je myšlen jednak Ježíš jako osoba, a také zkušenost, kterou prožil Zacheus a jejímž výsledkem byla změna jeho chování.

Je důležité také vědět, že tento příběh se objevuje před koncem Ježíšova působení. Co následuje po tomto příběhu? Další část evangelia nás přivádí do Jeruzaléma, kde Ježíš završí svou pozemskou službu zástupnou smrtí na kříži.

Pokud můžeš, podívej se do biblického slovníku na následující pojmy: výběrčí daní, Jericho, spasení. Po prostudování významu těchto slov se ti ještě více ozřejmí význam a obsah příběhu o Zacheovi.

Diskusní otázky

1. Do jaké míry mohly kulturní vlivy (např. zákon o dni odpočinku, rabínské praktiky atd.) ovlivnit chápání textu lidmi v konkrétní době?
2. Jak může pomoci znalost zeměpisu biblických zemí porozumět textu?
3. Co se dělo například v Korintu, když apoštol Pavel posílal listy do tohoto města? Jaká byla situace v Římě, když Pavel psal list Římanům? Znalost tamních poměrů nám pomáhá pochopit důvody, které vedly apoštola k napsání těchto listů.
4. Proč je Boží poselství církvi prvního století aktuální také pro nás?

Shrnutí

Studium biblického textu v rámci kontextu se týká: 1) Vysledování kulturního pozadí a souvislostí, v nichž byl text napsán; 2) posouzení širšího kontextu v rámci delšího oddílu nebo celé knihy; 3) pochopení významu textu v rámci bezprostředního kontextu; 4) informací o historickém a kulturním pozadí daného oddílu nebo celé knihy.

Západ slunce: 16.32

Nové objevy pomocí studia, modlitby a meditace

Základní text

„Otevři mi oči, ať mám na zřeteli divy ze Zákona tvého.“ (Ž 119,18)

Základní myšlenka

Když se zamýšlíme nad hlubším významem textu, často zapomínáme, že nejhlubší poznání přichází jako Boží dar. Studium Bible nekončí, pokud nepřijmeme Boží požehnání a nepocítíme Boží vedení ve svém životě. Abychom dosáhli tohoto stavu, je třeba nejen studovat biblický text, ale také věnovat čas meditaci (rozjímání) a modlitbě. Pouze tehdy můžeme prožít, jak lze nejlépe uplatnit vliv Písma v různých životních situacích.

Proč potřebujeme modlitbu a meditaci? „Ti, kdo si oblečou plnou Boží výzbroj a věnují pravidelně určitý čas meditaci, modlitbě a studiu Písma, jsou spojeni s nebesy a jejich moc působí na ostatní lidi. Velké myšlenky, ušlechtilé touhy a jasné vnímání pravdy i vědomí povinností vůči Bohu — to vše je jim vlastní. Touží po čistotě, světle, lásce a velké milosti nebes...“ (CT 463)

Modlitba a studium Bible

Bibličtí pisatelé kladli důraz na hlubokou meditaci nad slovy Bible. Pro Davida — původem pastýře — byla meditace pravidelnou činností (Ž 1,1.2). „Jak jsem si tvůj Zákon zamiloval! Každý den o něm přemýšlím. Nad nepřátele mě činí moudřejším tvá přikázání, navěky jsou moje. Jsem prozíravější než všichni moji učitelé, neboť přemýšlím o tvých svědectvích.“ (Ž 119,97-99)

Text zdůrazňuje prvek času při modlitbě a meditaci („každý den“). Pokud chceme přijmout požehnání a moudrost, je nezbytné provést jisté změny v našem vztahu k modlitbě a meditaci.

1. Co říká 2 Tm 2,7 o procesu pochopení Boží vůle?

Jak nám v našem životě pomáhá zamýšlení se nad tím, co říká Bůh?

Co se děje, když přemýšlíme nad tím, co v Bibli čteme? Když zkoumáme svůj život ve světle Písma, problémy a starosti se vyjasňují. Poznáváme, že studium Božího slova má smysl. Nacházíme odpovědi, které pro nás mají zásadní význam. Dále si klademe otázku, jak Bible, kterou zkoumáme, ovlivňuje náš vztah k Bohu. Jaké změny působí Bible v našich životech, v rodině i mezi přáteli?

Nabízíme několik myšlenek k osobnímu rozjímání (meditaci):

1. Přečti si několikrát Ž 119,1-24. Polož si otázku, kterým směrem ukazuje poselství tohoto textu.

2. Co se zde dozvídáme o Bohu?

3. Na jaké zásadní potřeby člověka poukazuje tento žalm?

4. Zapamatuj si verše, které ti pomáhají v tvém duchovním životě.

„Bůh si přeje, abychom se zabývali vznešenými a čistými myšlenkami. Chce, abychom přemýšleli o jeho lásce a milosrdenství, a abychom poznávali jeho podivuhodné dílo v plánu vykoupení. Pak budeme stále lépe chápat pravdu a poroste naše touha po čistotě srdce a mysli.“ (KP 29)

2. Je meditace pouze jakousi samomluvou naší mysli? A jak s námi v této situaci hovoří Bůh?

Modlitba a odhalení pravdy

Modlitba je nezbytná pro správné pochopení biblického textu. „Přistupujte k Bibli jako k učebnici. Vaše srdce může být prázdné, váš intelekt průměrný, avšak budete-li studovat Boží slovo s modlitbou, vaše mysl bude ozářena světlem z nebe.“ (CT 455.456)

Bez společenství s Bohem se stáváme světsky myslícími lidmi, skeptiky a ateisty. Je třeba, abychom se naučili studovat Bibli s modlitbou. Jedním z cílů modlitby je otevřít naši mysl pro Boží vedení. Vždyť modlitba připravuje naši mysl i srdce na rozhovor s Bohem, který nám odhaluje pravdu.

1. Co se děje, když nás při studiu vede Bůh? Ž 119,18

Zřejmě známe výrok: „Změna začíná na kolenou.“ Modlitba spojená se studiem Bible nám umožňuje vidět přirozenou souvislost mezi Božím slovem a naší touhou po růstu v Kristu:

1. Když se modlíme, poznáváme, jak jsme vzdáleni od Boha. Naše modlitby se soustřeďují na věci, které se musíme naučit činit. Proto máme také větší radost z Božího daru milosti (viz Ž 34,4-7).

2. Pokud jde o naše problémy, vidíme, že Bůh nám pomáhá najít řešení a dává nám sílu překonat problémy, pokud na ně naše síly nestačí.

3. Modleme se, aby nás Bůh změnil a ukázal nám naši vzpurnost i odbojnost.

Dalším úkolem modlitby je vzdát Bohu chválu za jeho dobrotu a lásku (Ž 106,1.2). Modlitba je vlastně projevem bohoslužby. Upřímná modlitba je počátkem meditace, která vede k duchovnímu růstu.

„Nikdy bychom neměli studovat Bibli bez modlitby. Pouze Duch svatý nás může upozornit na důležitost věcí, jimž je nesnadné porozumět, a ukázat nám obsah a smysl textů, jež nechápeme. Je úkolem nebeských poselů, aby připravili naše srdce, a tak abychom pochopili Boží slovo, byli okouzleni jeho krásou, napomenuti jeho varováními a povzbuzeni a posílněni jeho zaslíbeními.“ (CSW 38.39)

Hluboká meditace pomáhá prohlubovat naši víru. Bůh nás vyzývá, abychom to vyzkoušeli a prožívali s ním každý den společenství. Meditace nám pomáhá, abychom se setkali s Bohem osobně.

Pravá meditace (rozjímání)

Písmo hovoří o mnoha lidech, kteří porozuměli Boží vůli prostřednictvím správné meditace. Křesťanská meditace připravuje věřícího, aby se podílel na Kristově službě, která se týká záchrany lidí. Nekřesťanská meditace odvrací pozornost od Božích myšlenek a uvádí mysl do otroctví nepřítele.

Sledujme text Da 9,1-23. Podíváme-li se na kontext Da 9, objevíme čtyři hlavní body: 1) Daniel zopakoval vidění o vzestupu a pádu národů a o utrpení Božího lidu (Da 7 a 8); 2) Danieli bylo oznámeno, že Bůh vyčkává (2300 dnů — Da 8,14); 3) Daniel se soustředí na tuto skutečnost a pokouší se porozumět Boží vůli pro vyvolený lid (Da 8,27); 4) Sedmdesát let izraelského zajetí se blíží ke konci (Da 9,1.2). Daniel se nyní v modlitbě obrací k Bohu s prosbou o vidění a pochopení situace.

1. **Přečti Da 9,1-19 a všimni si, jak často se zde hovoří o porozumění a modlitbě. Jak Bůh Danielovi odpověděl? Da 9,20-24**

Dějiny církve jsou zdrojem mnoha příkladů, které dokumentují moc modlitby i meditace. Příkladem je např. John Woolman, kvaker, jenž žil v osmnáctém století a který skrze studium Bible poznal zlo otroctví. Modlitba a meditace nad Božím slovem ho přivedly k poznání také mnoha dalších biblických pravd.

Upřímných a čestných lidí, kteří se vážně zabývali biblickým poselstvím, bychom v historii našli opravdu mnoho. V každé době Bůh měl a má své věrné, jimž leží na srdci osud Božího lidu, ale i národů a celého světa.

2. **Pokus se vzpomenout si na příklad, kdy upřímná modlitba a rozjímání nad Božím slovem pomohly tvému sboru, rodině nebo tobě osobně. Najdi v Bibli hrdiny, kteří vítězili mocí modlitby a meditace.**

Duch svatý a růst v pravdě

Jedním z úkolů Ducha svatého je nás vést. Bůh si přeje, abychom znali jeho vůli a slibuje nám moudrost, když o ni budeme prosit (Jk 1,5.6). Dalším úkolem Ducha svatého je usvědčovat nás z hříchu (J 16,8). Pokud jde o studium Bible, Duch svatý nás připravuje a uschopňuje k pochopení toho, co Bůh v Bibli říká.

Otevřeme-li se pro Boží poselství, způsob našeho myšlení se mění. Když nás tedy vede Duch, vidíme svět a lidi v jiném světle. Pravděpodobně jsi již viděl někoho, kdo své životní problémy a zápasy překonal v moci Ducha svatého. Kritik je najednou laskavý a citlivý, hrubián se stává pohostinným a taktním a sobec začíná klást na první místo zájmy druhých. To vše je výsledkem působení Ducha svatého, a tak se plní zaslíbení z 3. kapitoly Janova evangelia: „Vít vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ (J 3,8) Konkrétní pozitivní výsledky v našem duchovním životě ukazují na přítomnost Ducha svatého.

1. Co podle žalmu 66,18.19 potřebujeme, abychom byli připraveni přijmout Boha?

Jak poznáme, že Duch Boží je přítomen v našem životě? Ř 8,16 (1 J 3,24; 4,12.13; 5,10)

„Pilný a pokorný student, který v upřímné modlitbě a skrze studium Písma hledá pravdu, bude odměněn. Hledá přece pomoc nikoli v myšlenkách lidských pisatelů, ale ve Zdroji moudrosti a poznání, a tak pod vedením Ducha svatého dochází k pochopení pravdy.“ (GW 251)

2. Prostuduj si žalm 90 a odpověz na následující otázky:

1. O jakých Božích činech se text zmiňuje?
2. Co se s námi děje v Boží přítomnosti?
3. Jaké charakterové vlastnosti rozvíjí společenství s Bohem?
4. Jaký obraz Boha získáváme, prožíváme-li s ním obecnství?

Objevování pravdy

Křesťané se nemusí pouze modlit a rozjímat nad Božím slovem, ale je nezbytné, aby byli opravdu zapojeni do hledání pravdy. Modlitba a meditace připravují naše srdce k přijetí Božích požehnání, záleží však na každém jednotlivci, zda se rozhodne osobně objevovat pravdu. Je třeba učinit rozhodnutí, které se týká významu Božího slova v našem životě, a udělat první kroky směrem k jeho pochopení.

Předkládáme několik důležitých myšlenek, které nám mohou pomoci při chápání Bible jako celku:

1. K Bibli je třeba přistupovat s otevřenou myslí. Ježíš říká, že určité skutečnosti zůstávají skryty i učencům. Kristus ukazuje na dítě, aby zdůraznil, jaký postoj máme k Bibli zaujmout (viz Mt 11,25.26).

2. Je třeba prosit o Ducha svatého, aby nám ukázal Boží vůli.

3. Musíme toužit po tom, abychom žili v neustálém spojení s Božím slovem. Jedině tehdy budeme moci poznat a pochopit Boží vůli pro svůj život (viz J 7,17).

Ježíš říká, že jednou z cest, jak se můžeme naučit něco o modlitbě, je bez ustání se modlit (viz Mt 26,41; 1 Te 5,17).

Mnozí lidé raději diskutují o teologii modlitby, než by své teorie uvedli do praxe. Ježíš však učí, že pokud chceme porozumět tomu, co je modlitba, je třeba se modlit. Totéž platí o studiu Bible. Tomu, jak studovat Bibli, se můžeme naučit pouze tehdy, budeme-li Bibli opravdu studovat. A také o Kristově moci budeme něco vědět jen v případě, pokud budeme žít jeho životem.

„Jak máme zkoumat Písma, abychom se dozvěděli, co učí? Ke zkoumání Božího slova bychom měli přistupovat s pokorným srdcem a učenlivým duchem. Nemysleme si jako Židé, že naše myšlenky a názory jsou neotřesitelné... Neměli bychom studovat Bibli ve snaze obhájit naše stanoviska a názory, ale s upřímnou snahou dozvědět se, co říká Bůh.“ (TM 105)

1. Připrav si seznam, jak můžeš různými způsoby a pomocí rozličných přístupů studovat Bibli. Ve světle naší hříšné povahy se zamysli nad tím, co nám nejvíce brání v pochopení biblického poselství.

2. Do jaké míry jsi připraven podřídít své představy Božím plánům a své cesty Božím cestám?

Doporučené studium

Spolehnutí se na Boží zjevení — jak je vyjádřeno v jednotě Starého a Nového zákona — i věrnost jeho přikázáním je zárukou úspěchu v našem duchovním životě. Prostuduj si Židům 11 — kapitolu víry Nového zákona. Zamysli se např. nad životy Henocha, Abrahama, Mojžíše, Rachab a Josefa. Jaký vztah měli k Bohu? Jaké události, životní postoje a zkušenosti jim pomohly odhalit pravdu a poznat Boží vůli?

Přečti si kapitoly „Povolání Abrahama“ a „Josef v Egyptě“ v knize Patriarchové a proroci.

„Bible je jako studna. Čím více se do ní díváš, tím se zdá hlubší. Velké pravdy historie obsahují úžasnou sílu a krásu, v níž cítíme rozměr věčnosti. Žádná věda nedokáže zjevit Boží charakter.“ (FE 393)

Diskusní otázky

1. Vede nás poznání pravdy vždy blíže k Ježíši?
2. Co má vliv na změnu tvých názorů? Jaké místo zde zaujímá studium Bible?
3. Která vlastnost hrdinů popsaných v Žid 11 chybí dnešním lidem?
4. Co je důležitější: mít správný názor, nebo správně milovat? Je obojí nezbytné?

Shrnutí

Jestliže se modlíme, rozjímáme a studujeme, Duch svatý nám umožňuje odhalit pravdu v Písmu. Bůh si přeje, abychom se řídili těmito duchovními zásadami, a tak rostli ve věrnosti a lásce.

Literární druhy v Bibli

Základní text

„Odložte dřívější způsob života, staré lidství, které hyne klamnými vášněmi, obnovte se duchovním smýšlením, oblecté nové lidství, stvořené k Božímu obrazu ve spravedlnosti a svatosti pravdy.“ (Ef 4,22-24)

Základní myšlenka

Bible používá různé literární druhy. Abychom porozuměli Božímu poselství, potřebujeme získat o těchto druzích alespoň základní informace.

Texty Písma obsahují mnoho různých druhů literárních stylů. Někdy nám Bible umožňuje přímo nahlédnout do historie Božího lidu. Jindy zase přináší přikázání a zákony. Mnohokrát se ve Starém zákoně setkáváme s básnickým ztvárněním oslavy Boha a jeho charakteru. Boží rady a pokyny nacházíme v proroctvích nebo zase ukryté v podobenstvích a příbězích lidí. Dále zde máme dopisy mladé církvi, která musela čelit protivenství, potřebovala duchovně růst navzdory všelijakým duchovním tlakům okolí, budovala věroučnou jednotu v prostředí pohanství a sílícího gnosticizmu a připravovala se na příchod svého Pána.

Tento týden se chceme zabývat čtyřmi literárními druhy, které v Bibli nacházíme. Budeme blíže sledovat podobenství, poezii, proroctví a historické knihy.

Podobenství

1. Proč učil Ježíš v podobenstvích? Mk 4,10-12 (Mt 13,10-13; L 8,9.10)

Řecké slovo parabolé (Mk 4,10), které překládáme jako podobenství, znamená „přirovnání“, „obraz“, „znázornění“. Novozákonní podobenství jsou krátké příběhy, které mají za úkol ozřejmit duchovní pravdy pomocí přirovnání k okolnímu světu. Podobenství pomáhá porozumět tomu, co vypravěč říká a učí. Ježíš učil v podobenstvích, protože duchovní věci „vykládáme lidem, kteří mají Ducha“ (1 K 2,13). Bůh způsobil, že ti, kdo upřímně hledali pravdu, porozuměli Ježíšovým podobenstvím. Ostatní nerozuměli, protože se nepodřídili působení Ducha svatého, který vede k poznání.

2. Přečti si podobenství o milosrdném Samařanu (L 10,25-37). Zamysli se nad tím, komu a proč Ježíš vyprávěl toto podobenství.

3. Jaké je hlavní téma příběhu? Jaký duchovní problém řešily tři kolemjdoucí osoby v tomto příběhu?

4. Co nám podobenství o milosrdném Samařanu říká o Boží milosti?

Podobenství o milosrdném Samařanu má dvojí význam. (Existuje však rozdíl např. mezi podobenstvím a alegorií, která vyžaduje určitý klíč k pochopení.) Podobenství o milosrdném Samařanu — to je jednoduchý a jasný příběh. Má počátek a konec.

Několik pravidel pro porozumění podobenstvím:

1. I zde platí pravidlo o důležitosti kontextu, v němž je příběh vyprávěn.
2. Přečti si příběh nahlas. Co nejdříve upoutalo tvou pozornost?
3. Podobenství je často odpovědí na nějakou otázku nebo problém. Na jakou otázku Ježíš odpovídal? (L 10,25-29)
4. Podobenství vyučují pravdě. Jakou pravdu nacházíme v podobenství o milosrdném Samařanu?
5. Podobenství nás také často staví tváří v tvář našim hříchům a vedou nás k vážnému zamyšlení.

Poezie

Kniha žalmů je sbírkou inspirovaných modliteb, básní a chvalozpěvů. K jejich porozumění je třeba, abychom si uvědomili, že byly napsány Židy v hebrejském jazyce. V biblické poezii se setkáváme s básnickým zpracováním Božího slova, modliteb a písní svatých mužů a žen. Inspirovaná slova přináší naději a radost do našich srdcí a dotýkají se našich nejhlubších duchovních potřeb.

- 1. Jaký je tvůj nejoblíbenější žalm? Proč? Jakým způsobem se tento žalm dotýká tvých duchovních potřeb?**
- 2. Přečti si žalm 86 a popiš, jak tento žalm charakterizuje Boha.**

„Každá část Bible je inspirována Bohem. Starý i Nový zákon si zaslouží naši pozornost. Když studujeme Starý zákon, najdeme bublající prameny tam, kde nepozorný čtenář vidí jen poušť.“ (Lift Him Up, 115)

Na co nesmíme při studiu žalmů a poezie v Bibli zapomenout:

1. Pamatuj, že text byl napsán v hebrejštině a adresován vlastně prostřednictvím lidské mysli Bohu. Přečti si například žalm 119,1. Jaká je hlavní myšlenka? Druhý řádek bývá v hebrejské poezii obvykle jiným vyjádřením myšlenky předchozího řádku (Pří 18,15). Někdy však stojí oba řádky v protikladu (Pří 10,19; 15,1).

2. Mnohé žalmy byly zhudebněny.

3. Slova, která jsou použita v básni, mají často dvojí význam — také nad tím můžeme přemýšlet.

4. V Bibli nacházíme různé druhy poezie. Můžeme zde objevit nárek, díkůvzdání, prosbu o pomoc nebo vyjádření radosti a chvály. Urči, při čtení žalmu, o jaký druh se jedná.

- 3. Přečti si následující žalmy a urči jejich druhy: Ž 127; 139; 137. Jaké poselství o Bohu tyto žalmy sdělují?**

Proroctví

Prorocká literatura tvoří větší část Bible. Prorocké knihy lze rozdělit na všeobecné a apokalyptické. Všeobecná proroctví (např. Jóel, Izajáš nebo Jeremjáš) hovoří o historických událostech a často používají tyto události jako analogii toho, co přijde na konci času. (Všimni si např. Jer 4.) Apokalyptické proroctví (např. Daniel a Zjevení) lze vyznačit třemi hlavními charakteristikami: 1) Je založeno na viděních a snech. 2) Hojně používá symboly a obrazy. 3) Soustřeďuje se na poslední dobu.

Proroctví většinou obsahuje předpověď. Často se dotýká a vysvětluje i minulosti protože mnohá proroctví se již vyplnila. Studium proroctví je proto často spojeno se studiem světových dějin.

1. Jak lze zjistit, zda jsme proroctví vyložili správně? Vezmi v úvahu při výkladu proroctví následující texty: Iz 8,20; Jr 28,9; 2 Pt 1,19-21; J 16,13.

Knihy Daniel a Zjevení často předpovídají budoucnost řečí symbolů. Tato proroctví byla nepochybně posilou pro Boží lid v minulosti. Pro nás však mají zvláštní význam, protože hovoří o posledních dnech. Mají za úkol povzbudit nás k přípravě na Kristův druhý příchod. Všimni si, že všechny dopisy adresované sedmi církvím ve Zj 2 a 3 mají zvláštní význam pro Boží lid poslední doby.

Několik zásad pro výklad biblických proroctví:

1. Nad každým oddílem si polož tři otázky: 1) Proč bylo proroctví vyřčeno? 2) Jaký mělo význam pro lidi tehdejší doby? 3) Co znamená pro nás dnes, z čeho vyplývá, že dotyčné proroctví hovoří o naší době?

2. Ujisti se, zda text sám neposkytuje vysvětlení. Často stačí přečíst další oddíl a nalezneme vysvětlení a výklad předchozího.

3. Zjisti, zda historické události, které se v dané době staly, vysvětlují význam proroctví. Pokud ne, pokus se najít stopu v jiné dějinné době. Může se ovšem stát, že jde o proroctví dosud nenaplněné (viz Zj 14,6-12).

4. Prostuduj používání symbolů na různých místech v Bibli.

Prorocství 24. kapitoly Matoušova evangelia

Pokusme se nyní uplatnit principy z úterní části našeho studia na Ježíšovo prorocství o pádu Jeruzaléma a konci světa.

1. Proč bylo prorocství vyřčeno? Jaké otázky byly Ježíšovi kladeny? Mt 24,1-3

Správný výklad prorocství závisí na našem pochopení faktu, že Ježíš použil událostí vedoucích a zahrnujících zničení Jeruzaléma v roce 70 n.l. jako analogii událostí, které se odehrají před jeho druhým příchodem na zem. Obecně lze říci, že popis událostí, jež jsou spojeny s pádem Jeruzaléma, je také popisem situace před jeho příchodem. Historie se opakuje.

„Ježíš se ve své odpovědi nezmínil zvlášť o zničení Jeruzaléma a zvlášť o slavném dni svého příchodu. Promluvil o obou těchto událostech jako o jedné. Kdyby odhalil svým učedníkům budoucí události tak, jak je sám viděl, nebyli by schopni snést ten pohled. Milosrdně jim nabídl zahalený popis těchto dvou rozhodujících událostí a ponechal na nich, aby sami přemýšleli o významu jeho slov. Když mluvil o zničení Jeruzaléma, jeho prorocká slova sahala za tuto událost a týkala se konečného vzplanutí požáru, který nastane v den, kdy Pán povstane ze svého místa, aby trestal svět za jeho nepravosti a kdy země odhalí prolitou krev a nebude už pokrývat své mrtvé. Celý tento projev byl určen nejen učedníkům, ale všem, kdo budou žít během posledních událostí dějin této země.“ (TV 440)

2. Jestliže uplatníme tyto principy výkladu, položíme si nyní otázku: Jaký význam měly následující předpovědi pro učedníky? Jak se splnily před rokem 70 n.l. a v jeho průběhu?

Mt 24,4-7

Mt 24,9-14

Mt 24,15-31

Historické knihy

Velkou část Starého zákona a část Nového zákona tvoří historické knihy. Naším úkolem je porozumět umístění textu v konkrétním čase a přenést biblické principy do naší doby. Bůh se zjevoval prostřednictvím dějin svého lidu. Historické knihy jsou např. 1.-3. Mojžišova, 1. a 2. Samuelova, 1. a 2. Královská, čtyři evangelia a Skutky apoštolů.

1. Které další knihy pojednávají o historii?

Jaké jsou hlavní myšlenky 2 Pa 27?

„Protože jednotlivé knihy Bible byly napsány v různých dobách muži rozdílných duševních a duchovních vloh, různého postavení i povolání, liší se velice od sebe navzájem jejich sloh a jeví se v nich také rozdíl v podání věcí, o nichž vypráví. Různí pisatelé používají různých výrazových prostředků; často jeden předkládá tutéž pravdu výrazněji než druhý.“ (VLB 9.10)

2. Jaké výhody nabízí možnost pozorovat pravdu zvěstovanou různými způsoby několika pisateli?

3. Bible popisuje činy a chování Božího lidu v dějinách. Znamená to, že by se tak měla chovat církev dnes?

Několik principů, které nám mohou pomoci při studiu dějin z pohledu Bible:

1. Polož si otázku: Jaké historické pozadí má událost, kterou autor popisuje? Jaká byla tehdy politická, ekonomická a náboženská situace?

2. Zjisti, jaké byly tehdejší obyčeje a zvyky (viz např. Mk 7,11 — „korbán“). Porozumění významu tohoto slova pomáhá pochopit smysl celého oddílu.

3. Hovoří text o pravdě popisným způsobem, nebo nám přímo říká, jak máme žít a co máme dělat?

4. Modli se vždy, aby tě Bůh vedl při studiu dějin i při hledání vazeb k dnešní době.

5. Pamatuji, že Bůh nesouhlasil se vším, co se v dějinách odehrávalo a o čem my čteme v Bibli. Bůh inspiroval záznam historických událostí, není však odpovědný za zlé činy lidí a jejich následky.

Doporučené studium

Prostuduj si některý z následujících oddílů: Sd 7,1-8; 4 M 35,6-33; Sk 2,1-13 a odpověz na otázky:

1. Proč je daný oddíl v Bibli?
2. Co můžeme říci o náboženské orientaci jednotlivých postav příběhu?
3. Jaké duchovní naučení obsahují jednotlivé oddíly?
4. Co texty vypovídají o Božím charakteru?

Svět, v němž byla Bible psána, byl zásadně odlišný od světa, ve kterém dnes Bibli čteme. Svět Bible je časově vzdálený a neměnný. Dnešní svět je přítomný a neustále se mění. Z toho pramení naše obtíže při studiu a snaze porozumět biblickému poselství.

Diskusní otázky

1. Jak lze příkaz daný lidem v určité konkrétní době a kultuře přenést a přeložit do jiné doby a kultury?
2. Můžeme učinit přímé závěry a aplikovat všechny příběhy Bible?
3. Co si myslíš o následujícím tvrzení: „Zvláštní příkazy dané jednotlivcům nejsou vždy totožné s Boží vůlí pro nás.“ (Např. Abraham dostal příkaz, aby obětoval vlastního syna.)

Shrnutí

Texty Bible byly sepsány v různých literárních formách. Tento týden jsme se zabývali čtyřmi z nich. Podobenství vysvětlují pravdu pomocí obrazů, poezie vyjadřuje principy věčnosti v nádherném jazyce, proroctví zjevují Boží zásahy v dějinách a ukazují na poslední události světa a historické spisy jsou svědectvím o stále stejných problémech a hledání člověka.

Západ slunce: 16.55

Jak studovat biblická témata

Základní text

**„Jsou ospravedlnováni zadarmo jeho milostí vykoupením v Kristu Ježíši.“
(Ř 3,24)**

Základní myšlenka

Tematické studium Bible nám umožňuje seznámit se s důležitými tématy Písma. Klademe si řadu otázek, které se dotýkají konkrétního tématu, analyzujeme jednotlivé texty a pak shrneme výsledky našeho studia. Z toho pak vyvozujeme, jak lze poznané skutečnosti uplatnit v našem životě. Úkolem tematického studia je seznámit nás s Boží vůlí.

„Objevování“ Boží milosti. Abychom si ukázali tematický způsob studia Bible, budeme tento týden studovat téma „milost“. Tematický přístup se soustřeďuje na jedno téma a zkoumá, co Bible učí o daném tématu a jak je možné to uplatnit ve našem životě. Tato studijní metoda klade nárok na určité pomůcky (konkordance, biblický slovník, komentář...), avšak k studovanému tématu „milost“ naleznete všechny potřebné informace v tomto úkolu.

Jednou z výhod tematického studia je skutečnost, že jde o nejsnazší typ osobního studia Bible.

Téma: Význam milosti

Jak postupovat při studiu tématu?

1. Vyber si téma, které tě zajímá.
2. Vypiš si všechny biblické texty, které potřebuješ ke studiu. Vytvoř seznam veršů, které mají k tomuto tématu nějaký vztah.
3. Přemýšlej nad vhodnými doplňujícími otázkami.
4. Polož si otázky, které souvisí s tématem. Nejprve si však přečti texty, potom se zamysli nad otázkami a zapiš si odpovědi.
5. Ze svého studia vyvoď závěr: „Co nového jsem objevil při studiu tohoto tématu?“ Zaznamenej svou odpověď v bodech.

1. Proč je téma „milost“ pro křesťana tak důležité? Jak následující verše s přihlédnutím k jejich kontextu reagují na tuto otázku?

J 1,14-17

Ř 3,24

Ř 11,5.6

1 K 1,4-7

Ef 2,8-10

„My sami za všechno vděčíme Boží milosti. Božími dětmi se stáváme na základě milosti, která se projevila ve smlouvě mezi Bohem a člověkem. Milost projevená Spasitelem nám přinesla vykoupení, znovuzrození a povýšila nás na spoludědice Ježíše Krista. Seznamujte jiné lidi s touto milostí!“ (KP 143)

Důležitost milosti zdůrazňuje také Charles Bradford takto: „Milost zůstává s těmi, kteří pijí ze studnice milosti, aby nesli živou vodu ke všem lidem, kteří žijí na zemi.“

Kladení vhodných otázek

V Novém zákoně je slovo „milost“ (charis) použito 156krát. Evangelium Lukáše i Jana používá slovo „milost“ pro vyjádření Boží přízně (L 1,30; 2,52), duchovní síly (L 2,40; J 1,14) a požehnaných darů, jimiž Bůh obdařuje obračející se hříšníky (J 1,16.17).

V Pavlových pastýřských listech se slovo „milost“ (charis) vyskytuje 99krát. Tento týden však budeme studovat pouze listy Římanům, Galatským, 1. a 2. Korintským a list Efezským. Následuje výběr textů, které můžeme ke studiu použít:

Téma: Pavlovo chápání milosti

Ř 1,5.7; 3,24; 4,16; 5,2; 5,15.17; 6,1.14.15; 11,5.6; 12,3.6; 15,15; 16,20

1 K 1,3.4; 3,10; 15,10; 16,23

2 K 1,2.12; 4,15; 6,1; 8,1.6.7.9;

9,8.14; 12,9; 13,13

Ga 1,3.6.15; 2,9.21; 5,4; 6,18

Ef 1,2.6.7;

2,5.7.8; 3,2.7.8; 4,7; 6,24

Dalším krokem při tematickém studiu je kladení vhodných otázek. To je vlastně klíč k osobnímu studiu Bible.

1. Přečti si text Ef 3,7.8 a Ga 3,18 a odpověz na několik otázek, které se týkají milosti.

1. Co je pro milost charakteristické a kdo je jejím zdrojem?
2. S čím nebo s kým je milost spojena?
3. Jak můžeme a máme reagovat na nabídku Boží milosti?

Když vytvoříme otázky, je dalším krokem tematického studia pozorný rozbor veršů a pochopení jejich významu v kontextu kapitoly i celé knihy. Teprve potom můžeme hledat odpověď na své otázky.

Hledání odpovědí

Použij návod, který je dále uveden, k zodpovězení otázek týkajících se milosti. K tomu, abychom mohli dokončit studium o milosti v Pavlových listech, budeme zřejmě potřebovat zvláštní papír, neboť pro dnešní studium jsme vybrali pouze čtyři biblické texty z třiceti, které jsou uvedeny v pondělní části úkolu. Máš-li čas, prostuduj si tedy i další texty ze seznamu. Odpovědi na otázky k prvnimu oddílu jsou zde uvedeny jako návod k přípravě tematické studie.

Otázky, které si ve vztahu k textu klademe:

1. S čím nebo s kým je milost spojena?
2. Kdo je zdrojem milosti?
3. Jaké vlastnosti má milost?

Odpovědi na otázky:

Text: Ř 11,5.6 (vzor)

1. Milost je spojena se „zbytkem“ („ostatky“) vyvoleným ke spasení (verš 5).
2. Milost dává Bůh (verš 6).
3. Milost je dar (verš 5), nelze si ji zasloužit skutky (verš 6).

Text: Ef 2,5.7

- 1.
- 2.
- 3.

Text: 2 K 4,15

- 1.
- 2.
- 3.

Text: 2 K 13,14

- 1.
- 2.
- 3.

Tato část je nejkritičtějším bodem celého studia. Pokud selžeme v podrobném zkoumání a studiu i čestném zodpovězení otázek, získáme dojem, že nelze přesně porozumět tomu, co Bible učí o jednotlivých tématech. Můžeme upadnout do pokušení číst jednotlivé texty a oddíly pouze zběžně, abychom byli dříve hotovi. Věnujme dostatek času studiu Bible! Studujme jen několik textů, ale modleme se a budeme překvapeni duchovním bohatstvím, které objevíme na stránkách Knihy knih.

Vyvození závěru

Úkolem studia Bible je vyvodit přesný závěr. Je snadné vložit naše předem sestavené myšlenky do závěrečného hodnocení. „Při svém studiu slova nechte všechny své představy za dveřmi. Nikdy se nedoberete pravdy, pokud studujete Písmo, abyste obhájili své vlastní myšlenky. Nechte je za dveřmi a s otevřeným srdcem přistupte k Pánu a poslouchajte, co říká.“ (EGW, The Youth's Instructor, 24. července 1902)

- 1. Po přečtení všech odkazů a doplňujících textů, zodpovězení otázek i zapsání odpovědí, proveďte shrnutí odpovědí na každou z otázek.**

Shrnutí lze zapsat v bodech.

Při tvoření bodů shrnutí lze začít např. takto:

A. S čím nebo s kým je milost spojena?

S Bohem, Ježíšem a spasením. Stojí v protikladu ke snaze zachránit se vlastními dobrými skutky. Je to dar Boží spravedlnosti, který přichází skrze víru (Ř 5,17; Ef 2,8).

B. Jak můžeme milost získat a zůstat v ní?

Každému je milost nabízena zdarma. Je to projev Boží moci, moudrosti a lásky.

C. Jaké vlastnosti má milost?

Jde o dar. Tento dar lze získat pouze díky Kristově zástupné smrti. Milost Boží otevírá hříšníkům brány nebes. Udržuje nás v pravdě Kristova evangelia (Ga 1,6) a probouzí nás k životu, když jsme zemřeli svým hříchům (Ef 2,5).

- 2. Vybrali jsme pouze některé texty a z nich jsme vyvodili závěry týkající se milosti. Prostuduj si i ostatní texty a pokus se rozšířit praktický závěr uvedený v tomto úkole.**

Bible v našem životě

Bible hovoří o různých druzích lidí (viz 1 K 2 a 3). Lze je rozdělit na ty, kdo nemají Ducha (1 K 2,14), ty, kteří jsou obdařeni Duchem (1 K 2,15) a ty, kdo „myslí po lidsku“ (1 K 3,1). Patří každý z nás do některé z těchto kategorií? Text jasně vysvětluje rysy jednotlivých typů lidí. Pro každou skupinu je třeba jiná forma duchovní „potravy“. Proto je uplatnění Božího slova v životě tak osobní.

Abychom shrnuli, co jsme se naučili a poznali — pokud jde o důležitost obsahu biblického poselství —, jde o to, že je třeba uvést vše poznané do života. V této poslední části se zaměříme na všeobecné téma — Bible jako osobní poselství pro každého z nás.

1. Dnes si položíme pouze otázku: „Jaký to všechno má pro mne význam? Co se změní v mých činech a postojích, když jsem poznal více o Boží milosti?“

Po studiu tématu o Boží milosti můžeme dospět k následujícímu závěru:

Na základě studia o milosti v Pavlových dopisech chci

se učit přijímat milost jako dar,

činit Boží vůli v každodenním životě a

mít na paměti, že dodržování Božích nařízení je odpovědí na Boží milost, a nikoli prostředek k získání spasení.

Doporučené studium

Při studiu sis patrně všiml, že apoštol Pavel vidí milost jako důležitý a významný Boží dar. Jde vlastně o výsledek Božího spásného činu, který vyvrcholil spasitelnou smrtí Krista na kříži. Boží milost ovlivňuje nejen náš život dnes, ale také v perspektivě budoucnosti i věčnosti. Termín „milost“ vychází z Božího činu odpuštění hříchů. Pavel vidí celý křesťanský život zakotvený v milosti díky Božímu nádhernému daru lásky a Ježíšově smrti na kříži.

„Kristova zástupná a smiřující oběť je velkou pravdou, před níž všechny ostatní pravdy blednou. Rozumějme však dobře. Každá pravda v Božím slově správně pochopená, každá pravda v Bibli od Genesis až po Zjevení musí být studována ve světle kříže a s ústřední myšlenkou na Spasitelovu smiřující oběť. Ti, kdo se zamýšlejí nad Spasitelovou obětí, rostou v milosti a poznání.“ (EGW, 5BC 1137)

Několik návrhů ke studiu. Je zajímavé studovat např. biblická témata: 1) Jak poznat Boží vůli; 2) Oslava Boha v žalmech; 3) Jak se modlit — velké modlitby v Bibli.

Diskusní otázky

1. Jaká jiná témata v Bibli bys rád prostudoval?
2. V čem spočívá hodnota tematického studia Bible?
Jak lze tuto metodu použít při evangelizaci a osobním svědectví?

Shrnutí

Pomocí tematického způsobu studia Bible jsme se zabývali milostí. Milost, Boží láska projevená v jeho činech pro záchranu lidstva, byla a je nabízena každému člověku na této planetě. Kříž byl nejvyšším zjevením Boží milosti. Tato milost k nám přichází skrze působení Ducha svatého. Přijmeme ji?

Západ slunce: 17.06

Co říká text o milosti (induktivní metoda)

Základní text

„Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtvi pro své hříchy. Milostí jste spaseni!“ (Ef 2,4.5)

Základní myšlenka

Induktivní studium Bible (tedy takové, které postupuje od jednotlivého k obecnému) má za úkol určit přesný význam určitého oddílu na základě jazyka a kontextu. Zkoumáním zvláštních kapitol nebo oddílů Písma se můžeme induktivním způsobem dovědět více o Boží vůli pro náš život, i o způsobu, jakým nás chce Bůh změnit. Učíme se o milosti, prostředku smíření s Bohem.

Milost a smíření. Bible nám vysvětluje, jak nás Bůh zachraňuje. Studium Bible objevujeme, jakým způsobem a za jakých podmínek můžeme být spaseni. Induktivní studium Bible je proces, kdy vlastně necháme text, aby k nám sám hovořil, aniž bychom k němu přistupovali s předem připravenou studijní osnovou. Hlavním úkolem tohoto způsobu studia je zjistit, co Bible říká. Dalším cílem je určit význam textu pro nás. Pozorně sledujeme text, jeho obsah a kontext. Pozorně se díváme na každý odstavec, větu i slovo. Postup podle této metody můžeme shrnout do šesti bodů. 1) Zjisti, o čem kapitola pojednává. Pokus se napsat vlastní název kapitoly a její obsah v bodech. 2) Vytvoř si seznam toho, co tě v kapitole zaujalo. 3) Polož si otázky, které se týkají studované kapitoly. 4) Najdi vztah mezi studovaným textem a podobnými oddíly Písma. 5) Napiš si několik myšlenek, jak by se poznatky ze studované kapitoly daly uplatnit v praxi. 6) Vyvoď závěr.

Proč byl text napsán

1. Přečti si dvakrát nebo třikrát text Ef 2,1-22 a zamysli se nad jeho cílem, formou, obsahem a poselstvím. Jaké je hlavní téma celé kapitoly? (Ke studiu si připrav konkordanci, papír a tužku.)

Prvním krokem tohoto přístupu je porozumět širokému kontextu. Umělec při pohledu na scénu, kterou chce malovat, stráví dlouhý čas pozorováním rysů, barev, ostrosti jednotlivých linek, pohybu a ústředního motivu. Podobně i student Bible pozorně zkoumá studovaný text:

1. Napiš svými slovy obsah studované kapitoly — tak, aby se druzí při jeho čtení dověděli, jaké jsou jeho hlavní myšlenky.

2. Vytvoř osnovu kapitoly. Podívejme se na rozdělení 2. kapitoly Efezským. Dej každému odstavci vlastní název a v několika bodech vyjádř jeho obsah. Například:

„Skrze milost získáváme život“

A. Byli jsme v pasti hříchu.

B. Žijeme díky Boží lásce.

C. Naše spasení je důkazem nezměrné Boží lásky k nám.

D. Svým životem máme vesmíru ukazovat Kristovu povahu.

3. Buď tvořivý a vyjadřuj se heslovitě. Například první odstavec Ef 2 lze vyjádřit takto: „Byli jsme mrtvi, pokud jsme následovali svět. Byli jsme spokojeni s hříšnou přirozeností. Milostí jsme spaseni skrze víru.“ Tento přístup zdůrazňuje hlavní body obsahu.

2. Přečti si následující příběh a zamysli se nad tím, jakou odpověď dává Ef 2.

„Šestnáctiletá Lucie udělala letos tři činy, která zásadně změnily její život. Začala žít se svým přítelem, kouřit marihuanu a opustila církev. Její rodiče budí dojem, jako kdyby o svou dceru neměli vůbec žádný strach. Kazatel sboru, do něhož Lucie chodila, je však z toho velmi smutný. Proč se to děvče zabývá věcmi, které jí přinesou jen bolest, zklamání a ztrátu? Proč odmítá věci, které jí mohou pomoci?“

Je zřejmé, že situace, v níž se Lucie nachází, není pouze výsledkem problémů dospívání. Zamysleme se nad tím.“ (Mark Gilroy)

Smysl pozorného studia

Další částí induktivní metody je pozorné sledování textu. Například, když studuješ příběh o bouři na Galilejském jezeře, co tě zaujme nejdříve? Vidiš Ježíše, vyděšené učedníky, jezero, bouři a potápějící se loď. Když však přemýšlíš nad textem pozorněji, zjistíš, že někteří z učedníků byli povoláním rybáři. Bouře pro ně nebyla ničím cizím, přesto však měli strach. Paralela s našim životem je jasná. Často přijde zkouška právě v tom, „kde jsme silní“ a nezdá se, že jsme právě zde nejzranitelnější.

Pečlivé sledování textu je nezbytné k pochopení Bible. „První a nejvyšší povinností každé rozumné bytosti je učit se z Písma svatého, co je pravda, a pak v tomto světle kráčet a povzbuzovat druhé, aby následovali jeho příklad. Měli bychom zpytovat Bibli pilně den co den, uvažovat o každé myšlence a porovnávat jedno místo v Bibli s druhým. S pomocí Boží si musíme sami utvořit svůj názor, neboť před Bohem budeme odpovídat sami za sebe.“ (VLB 426)

- 1. Vytvoř si seznam všeho, co tě zaujalo ve 2. kapitole Efezským. Cílem je dokonale se seznámit s obsahem kapitoly. Toho nelze dosáhnout zběžnou četbou. Je třeba si odpovědět na otázku: Co text říká?**

Zde je seznam důležitých bodů z textu Ef 2,1-6. Srovnej ho se svým seznamem, pak si znovu přečti oddíl a — pokud je to možné — seznamy vzájemně doplň:

1. Ef 2,1 — Byl jsem mrtev v hříchu, nyní žiji v Kristu.
2. Ef 2,2 — Satan působí v lidech, kteří odmítají Boha.
3. Ef 2,3 — Pokud sloužíme jen sami sobě, odvracíme se od Boha a satan má nad námi moc.
4. Ef 2,4 — Bůh je k nám velmi milostivý.
5. Ef 2,5 — Boží milost je zdrojem nového života.
6. Ef 2,5.6 — Díky milosti budeme společně s Ježíšem na věčnosti.

- 2. Vypiš si z kapitoly klíčová slova. Sleduj, která slova a slovní spojení se opakují.**

Ke kterým otázkám tě text vede?

Objevují se v textu přikázání, varování, srovnání či protiklady?

Jak uspořádat informace pro výklad textu

Když jsme provedli podrobný rozbor textu Ef 2, který se týká milosti a smíření, je čas položit si další otázky, jež se týkají textu. Někdy bývají nazývány „výkladovými otázkami“, protože se soustřeďují na význam oddílu. Odpovědi jsou klíčem k pochopení a výkladu textu. Výkladové otázky obvykle začínají slovy „co“, „jak“ nebo „proč“. Například se můžeme zeptat: Proč píše Pavel o milosti? Jaký je kontext kapitoly? Jaký význam má téma o milosti pro náš osobní život?

1. Napiš si otázky i odpovědi, které ti později pomohou při výkladu oddílu.

Nezapomeň prozkoumat obtížné části textu — věci, kterým jednoduše nerozumíš — a poznamenej si je v další části:

Otázky:

Nejasné texty:

2. K porozumění a pochopení nejasných textů je třeba vzít na pomoc slovník, konkordanci, spisy EGW nebo Biblický komentář. Je také dobré srovnat různé překlady Bible. Vyjádření textu jinými slovy nám mnohdy pomůže k lepšímu pochopení smyslu.

Pochopení smyslu kapitoly

Pamatuj, že cílem našeho studia Bible není pouze získat informace a nové poznatky. Jde především o změnu života — o to, abychom poznali, že jsme dětmi samotného Boha.

Uvědom si důležitost textu Ef 2,8.9. Pavel říká, že jsme spaseni „milostí“, že spasení je „Boží dar“. Spasení tedy „není z vás...“, nikdo se nemůže chlubit“.

Ve verších 11-22 Pavel ukazuje, jak Kristus milost dává. Ježíš strhává hradby nepřátelství, které oddělují lidi, a obnovuje jednotu v lásce, přátelství a pohostinnost mezi lidmi všech ras a společenských tříd. Za tím vším stojí bezmezná milost.

1. Jak by mohlo poznání Boží milosti a spasení v Kristu pomoci snížit napětí v dnešním světě?

Jaké hradby nepřátelství stojí dnes mezi členy církve? Jakým způsobem je lze strhnout?

Pokusme se sestavit osnovu, která pro nás vyplývá z 2. kapitoly Efezským. Jednotlivé body mohou být následující: 1) Spasení z milosti skrze víru strhává bariéry mezi společenskými třídami, rasami, rodinami i jednotlivci. 2) Milost je prostředek, jímž získáváme spasení. Spasení si nemůžeme zasloužit. Bůh ho nabízí jako dar. 3) Skrze Ježíšovu smrt máme nyní přímý přístup k Bohu. 4) Kristova milost je úžasným darem, skrze který můžeme žít vítězným životem.

„Bůh neuznává dělení lidí podle národností, ras nebo společenských vrstev. Je Stvořitelem celého lidstva. Všichni lidé tvoří jednu rodinu na základě stvoření a vykoupení. Kristus přišel strhnout přehradu mezi lidmi, otevřít všechna oddělení chrámu, aby všichni lidé měli volný přístup k Bohu. Jeho láska je tak veliká, hluboká a silná, že proniká všude. Vysvobozuje ze satanova zajetí ubohé lidi, které nepřítel spasení podvedl, a přivádí je k Božímu trůnu, kolem něhož září duha zaslíbení.“ (KP 228)

2. Co říká text o významu skutků v křesťanském životě?

Praktické uplatnění v životě

Ptali jsme se, co text říká a jaký má význam a smysl. Induktivní metodou jsme zkoumali, co Bůh chce, abychom věděli o milosti. Nyní je potřeba dovést studium kapitoly k závěru.

Pročti si znovu hlavní body, které jsme stanovili v Ef 2 a polož si zásadní otázku: Co mám nyní dělat?

1. Jaký je vztah mezi skutky a Kristovým darem spasení z milosti? Ef 2,8-10 (srovnej s Ř 2,13; 3,31; Zj 22,12)

Činy jsou v životě křesťana velmi důležité a Bůh je od nás očekává. Ale Ef 2,8.9 jasně říká, že spasení přichází skrze milost a přijímáme ho vírou. Ale Pán Bůh nás vybízí, abychom — jako vyjádření vděčnosti za projevenou milost — konali dobré skutky, abychom se tedy o tu nádhernou zprávu o záchraně podělili s jinými. Boží milost mění lidské životy. Avšak snaha konat dobré věci s cílem ospravedlnit se a získat si spasení je otevřeným zpochybněním Boha, jeho povahy a jeho slova.

2. Pokus se ve svém životě uplatnit tři věci z Ef 2,1-22. Zvláštní pozornost věnuj veršům 19 a 20.

Chceme-li vše shrnout, můžeme naše studijní schéma induktivního studia Bible rozdělit následovně:

Průvodce induktivním studiem Bible

Kapitola: Ef 2

Název kapitoly: Od smrti k životu

1. Obsah kapitoly
 2. Pozorné čtení (Co kapitola říká?)
 3. Výklad (Jaký význam má kapitola?)
 4. Srovnávání (Co říkají jiné texty o daném tématu?)
 5. Aplikace (Jak budu svým životem reagovat na to, co jsem četl?)
 6. Závěr (Co nového jsem se naučil?)
3. Nezapomeň, že otázky i odpovědi na ně vyplývají z textu. Naším úkolem je zjistit, co text říká, a nikoli, co si *myslíme*, že říká.

Doporučené studium

Vyber si jinou kapitolu v Bibli a vyzkoušej tuto metodu studia. Můžeš začít například s Ef 1 nebo Ž 86. Jsou to vhodné kapitoly pro tento druh studia. Klíčem induktivní metody je prozkoumat text pomocí otázek, které vycházejí ze samotného textu. Zabývej se formou, lidmi, místy, teologií, radami a vším ostatním, co v textu najdeš. Pak se vrať k textu se zásadními otázkami a sleduj, jak se stává živým a aktuálním pro tvůj život.

Při studiu Ježíšových podobností použij souhledný Nový zákon — se synopsí (tedy s uspořádáním textů evangelií ve sloupcích vedle sebe), srovnej způsob vyjádření jednotlivých pisatelů a všimni si skutečností, na něž kladou důraz.

Při dalším studiu tématu o Boží milosti otevři knihu „Kristova podobnosti“ a přečti si kapitolu „Jako kvas“ (Kapitola pojednává o moci hříchu a Boží lásce k nám.). V knize „Vítězství lásky Boží“ si přečti kapitolu „Lid Boží osvobozen“.

Diskusní otázky

1. Jakým způsobem vytvoříš otázky, abys z odpovědí určil, o čem text pojednává?
2. Jak poznáš, zda je tvá otázka dobrá, nebo ne?
3. Co nového ses naučil při studiu 2. kapitoly Efezským? Jaký vliv to bude mít na tvůj život?

Shrnutí

Induktivní metoda studia Bible nám umožňuje určit význam studovaného textu. Křesťané, kteří rozumějí hloubce lásky zjevené v Kristu i jeho smrti za člověka, si jsou vědomi motivace, která nás vede k tomu, abychom zůstávali s Kristem a v Kristu sloužili a dodržovali jeho nařízení. Boží láska projevená milostí nás uschopňuje žít, učit se a sloužit v souladu s Boží vůlí.

Západ slunce: 17.18

Texty o bohoslužbě (1. část)

Základní text

„Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo.“
(J 4,34)

Základní myšlenka

Bohoslužba je odpovědí srdce na Boží přítomnost. Bohoslužba vyjadřuje naši úctu, oddanost a chválu Bohu. Podobně jako víra je výsledkem působení Boží milosti. Osobní bohoslužba je něco víc než jen společné setkávání ve sboru každou sobotu. Vztah úcty k Bohu, který se projevuje chválou a oslavou, nám ukazuje, jak lze žít ve světě naplněném zlem, světáctvím, sobectvím a honbou za bohatstvím. Bohoslužba obohacuje náš osobní duchovní život a motivuje náš vztah k Bohu.

Úcta a oslava. Ke studiu tohoto teologického, ale i praktického tématu použijeme induktivní metodu. Připomeneme si tuto pro nás již známou metodu a s její pomocí budeme hledat cíl a význam bohoslužby.

V Bibli je obnovení bohoslužby představeno jako první krok návratu k Bohu. Zatímco byli Izraelci stále v Egyptě, Bůh obnovil jejich národní cítění a vědomí vlastní identity znovuoobením bohoslužby. Při setkání Mojžíše a Árona se staršími Izraele učinil Mojžíš před Izraelci znamením, která ukazovala na blízkost změny jejich postavení. Došlo k obnovení bohoslužby (2 M 4,29-31).

Účel bohoslužby

- 1. Přečti si 6. kapitolu Izajáše proroka a soustřeď se na její smysl. Co říká pisatel?**

Věnuj pozornost následujícímu úryvku z Biblického slovníku: „Bůh se nesmazatelně zapsal do Izaiášova srdce. Tak jako byl Ámos povolán jako prorok spravedlnosti, Ozeáš jako prorok laskavosti, tak byl Izaiáš povolán jako prorok svatosti... Bůh je svatý, vyvýšený nade vše stvoření. Je tak odlišný, a přece tak blízký. Ukazuje dokonalost v moci, lásce, věrnosti a svatosti. Svatost je podstatou jeho povahy.“ (The New Bible Dictionary)

Ellen Whiteová o této době píše: „Dlouhé údobí panování Uziáše (známého též jako Azariáš) v zemi Juda a Benjamin se vyznačovalo větším blahobytem než období vlády kteréhokoli jiného panovníka od smrti Šalomounovy, jenž zemřel před téměř dvěma sty lety... Tento zevní blahobyť však nebyl provázen příslušným oživením duchovní moci.“ (PK 199)

Velmi často hledáme nějaké duchovní „zkušenosti“ a domníváme se, že nás vhodně nasměrují, ba dokonce uschopní pro plnění Boží vůle. Když se však naše představy nesplní, opouštíme Boha. Jsme náchylní si myslet, že existuje jakýsi zvláštní, možná i tajný způsob bohoslužby, který od nás Bůh očekává.

- 2. Zkus napsat parafrázi Iz 6,1-13 nebo zpracuj tento oddíl v několika bodech (jde o Izajášovu zkušenost s Bohem).**
- 3. Jaká je souvislost Izajášovy zkušenosti s uctíváním Boha a bohoslužbou? Co způsobilo jeho výjimečnou zkušenost?**

Zkoumání textu

Dnes chceme detailně prozkoumat, co se v této kapitole říká. Abychom to mohli učinit, musíme si položit jasné otázky, které nás během čtení napadají. Následuje několik bodů, které vycházejí z textu. (Můžeš si je zapsat a schéma použít v úkole na příští týden.)

O čem kapitola pojednává?

1. Jaký byl postoj proroka k Božímu zjevení? (verš 5)
2. Jak je představen Boží trůn a vše, co s ním souvisí? (verše 1 a 4)
3. Jak jsou popsáni andělé? (verše 2 a 6)
4. Jaké měli andělé poselství pro Izajáše? (verše 3 a 7)
5. Jak prorok reagoval? (verš 8)
6. Co bylo pro Izajáše v Božím poselství podstatné? (verše 7 a 8)
7. Jaké poselství měl prorok zvěstovat Božímu lidu? (verše 9 a 10)
8. Co ještě sdělil Bůh Izajášovi o varovném poselství? (verše 11-13)

1. Jaké další otázky vyplývají z textu?

Podívej se do Biblického slovníku na krále Uzijáše a proroka Izajáše a seznam se s kulturním pozadím děje. V knize „Proroci a králové“ si přečti kapitolu „Povolání Izaiáše“.

„Ujištění, že nakonec bude splněn Boží úmysl, vlilo odvalu do srdce Izaiáše. Co na tom, že se proti Judovi postaví pozemské síly? Co na tom, že posel Hospodinův narazí na odpor? Izaiáš uzřel Krále, Hospodina zástupů, uslyšel zpěv serafínů: ‚Celá země je plna jeho slávy‘. Dostalo se mu zaslíbení, že Hospodinovo poselství odpadlému lidu Judy bude provázeno přesvědčující mocí Ducha svatého, a tak byl prorok posílen pro dílo, které ho čeká.“ (PK 203.204)

2. Jaký je výsledek setkání s Bohem při bohoslužbě? Co se děje v našich životech, když se setkáme s živým Bohem?

Informace o bohoslužbě

Přečti si následující poznámky o Iz 6 i o prorokově zkušenosti s bohoslužbou.

Výklad (Jaký je obsah a význam kapitoly?)

1. Prorok prožil osobní setkání s Bohem (verš 1). Cítíme také Boží přítomnost při naší osobní bohoslužbě? Často očekáváme nějaký pocit, jakousi citovou zkušenost, která by potvrdila, že Bůh je s námi, že nám naslouchá. „Nečekej, až pocítíš, že jsi uzdraven, nýbrž řekni: Věřím, že je to tak — nikoli proto, že to cítím, ale protože to zaslíbil Bůh.“ (CK 36)

Potřeba citové zkušenosti, která by nám potvrdila pravdivost a platnost Božích činů v Ježíši Kristu je vlastně skrytým projevem snahy ospravedlnit se vlastními skutky. Ve snaze přesvědčit se, zda to, o čem se v Písmu hovoří, platí, se nám naše zkušenosti a pocity nezdaří dost přesvědčivé, a to nás mate. Lépe je důvěřovat Bohu než našim zkušenostem a pocitům, a dovolit, aby on sám byl jediným zdrojem naší jistoty a požehnání.

2. Izajášova bohoslužená zkušenost měla za úkol odhalit jeho osobní potřeby a ukázat mu ještě větší potřeby i úkoly, které je nezbytné splnit. Během tohoto bohoslužebného setkání s Bohem byl Izajáš povolán, aby se stal prorokem. Upřímná bohoslužba otevírá možnost setkání s Bohem a odhaluje jeho vůli a cestu pro náš život. Mnohé z bohoslužebných zkušeností zaznamenaných v Písmu povznášejí člověka nad jeho osobní zájmy a odhalují mu Boží záměry se světem. Například Daniel se modlil za svůj lid a bylo mu odhaleno velké nebezpečí, že „vyvolený“ lid v budoucnosti odmítne dlouho očekávaného Mesiáše. Bohoslužba pozvedá naše zraky od přítomnosti k věčnosti.

1. Jaké úkoly obdržel od Boha Izajáš? Jaké úkoly má Bůh připraveny pro tebe?

3. Izajáš byl poslán, aby konal, co Bůh řekl. Někdy zapomínáme, že bohoslužba není ničím pasivním. Nemáme se pouze dívat a čekat, ale máme v Božím jménu také *konat*. Pasivní bohoslužba nepřináší ovoce.

2. Jsou tvé odpovědi na Boží výzvy pohotové a spontánní jako tomu bylo u Izajáše?

Bohoslužba a její výsledky

Můžeme říci, že i J 4,1-38 (Pán seděl u studny poblíž Sychar a rozmlouval se samařskou ženou) ukazuje Ježíšův pohled na bohoslužbu. Jak Izajáš, tak i Ježíš ukazuje model bohoslužby, která vede k činům, a tak odhaluje povahu pravé bohoslužby.

Poblíž města Sychar se Ježíš zastavil u Jákobovy studny. Z tohoto místa jsou vidět obě starozákonní hory — hora blahoslavenství i hora prokletí. Samařané si vybudovali na hoře Gerasím bohoslužebné místo. Ježíš hovořil se ženou o pravém „místě“ bohoslužby. Ukázal, že místo bohoslužby není tak důležité jako bohoslužba sama. Kristus si přeje, abychom všichni měli Boží živou vodu — skutečné osvěžení pro náš život. „Uctívat Boha v Duchu a v pravdě“ (J 4,24) — to je podle Kristových slov rozhodující.

1. Co znamená uctívat Boha v Duchu a v pravdě? Dělal to Izajáš? Jak my uctíváme Boha?

Texty Izajáše i Jana lze různými způsoby uplatnit v našich životech. Znovu si přečti Iz 6,8-13 a pokus se v každém verši najít praktické uplatnění pro život. Pokusili jsme se to učinit s verši 1-8:

Aplikace textu

Verš 1: Potřebujeme vidět Boha v jeho slávě a svatosti.

Verš 3: Je třeba pochopit, že Bůh panuje nade vším i nad našimi životy.

Verš 5: V Boží přítomnosti poznáváme svou hříšnost i potřebu pomoci.

Verš 7: Bůh nám odpouští naše hříchy, když se s ním setkáváme při bohoslužbě.

Verš 8: Je třeba, abychom byli připraveni, že nás Bůh použije, neboť potřebuje naše služby.

2. Jak můžeme obohatit naše společné i osobní bohoslužby na základě studia těchto oddílů Písma?

Co říci závěrem o bohoslužbě

Bohoslužba je dvojí: soukromá a veřejná. Když čteme Bibli a hledáme, co říká o soukromé bohoslužbě, nacházíme Ježíšovy rady v Kázání na hoře (Mt 6,5-18). Pán zde ukazuje, že soukromá bohoslužba je velmi osobní. Jejím úkolem není vyvýšit osobní potřeby či egoistická přání anebo oddělit „duchovnější“ od těch „méně duchovních“. Při soukromé bohoslužbě — modlitbě však může být náš vztah k Bohu otevřenější, konkrétnější a bezprostřednější.

Starozákonní obraz veřejné bohoslužby má mnoho prvků z Blízkého východu. Např. vidíme Davida zpívat o Bohu, který ho zachránil z rukou nepřátel. David zpívá: „Hospodine, skalní štíte můj, má pevná tvrzi, můj vysvoboditeli, Bože můj, má skálo, utíkám se k tobě, štíte můj a rohu spásy...“ (2 S 22,2.3) David přináší archu do Jeruzaléma s velkou slávou. „David a všechen izraelský dům křepčili před Hospodinem za doprovodu různých nástrojů z cypřišového dřeva... David poskakoval před Hospodinem ze vsí síly; byl přitom přepásán lněným efódem.“ (2 S 6,5.14) Na tomto příkladu vidíme, že formy bohoslužby jsou někdy ovlivněny okolnostmi a kulturními zvyklostmi.

- 1. Jak mohou tyto biblické příklady obohatit naše bohoslužby?**
- 2. Jaký závěr můžeme vyvodit z Iz 6 o bohoslužbě v Duchu a v pravdě?**
- 3. Jaké jsou kulturní a generační rozdíly, pokud jde o bohoslužbu v naší církvi?**
- 4. Závěrečná otázka: Co nového jsme se naučili?**

Pokud jde o bohoslužby, buďme praktičtí a stanovme si jednu konkrétní skutečnost, kterou chceme v naší osobní nebo společné bohoslužbě změnit k lepšímu, a podle svých schopností se o to pokusme.

Doporučené studium

V knize „Cesta ke Kristu“ si přečti kapitolu „Věř a přijímej“, v knize „Proroci a králové“ kapitolu „Aj, Bůh tvůj!“ a v knize „Touha věků“ kapitolu „U Jákobovy studně“. Prostuduj si zároveň následující biblické texty, které se týkají bohoslužby: Ž 89; 66 a 102. Když se Ježíš setkal se ženou blízko Sycharu, obrátil její pozornost k pravé bohoslužbě. „Ježíš chtěl povznést mysl své posluchačky nad otázky formy a obřadu i nad věci sporné. ‚Blíží se hodina,‘ pravil, ‚ano již je tu, kdy opravdoví ctitele Boží budou uctívat Otce v Duchu a v pravdě.‘“ (TV 123)

Diskusní otázky

1. Je náboženství omezeno vnější formou a obřadem?
2. Pokud bys mohl vytvořit schéma „ideální“ bohoslužby ve svém sboru, co by zahrnovala a proč?
3. Jakým způsobem se změní tvé osobní modlitební chvíle na základě toho, co jsi tento týden studoval?

Shrnutí

Tento týden jsme pomocí induktivní metody studia zkoumali Izajášovu zkušenost (Iz 6). Zjistili jsme, že studovaný text popisuje nádherný příklad zkušenosti s bohoslužbou, kterou může Boží lid prožít. Podmínkou je přistoupit k Bohu s otevřeným srdcem a vůlí naslouchat jeho hlasu. Izajáš našel cíl svého života a opravdovou motivaci. Pravá bohoslužba vytváří podmínky k pochopení našeho vztahu k Bohu i našeho poslání ve světě.

Západ slunce: 17.30

Texty o bohoslužbě (2. část)

Základní text

„On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích.“ (Ti 2,14)

Základní myšlenka

Nový zákon popisuje zkušenosti společných i osobních bohoslužeb, které mají hluboký význam. Tento týden budeme induktivní metodou studovat tři oddíly o bohoslužbě v Novém zákoně.

Pročti si tři následující oddíly určené ke studiu na tento týden a nadepiš každý nadpisem, který má vztah k bohoslužbě nebo osobní náboženské zkušenosti.

Text: Sk 2,1-21

Nadpis:

Text: Sk 9,1-18

Nadpis:

Text: Ti 2

Nadpis:

Jak se liší bohoslužba prvotní církve od dnešní bohoslužby? Co ovlivňuje způsob a formu bohoslužby ve tvém sboru a ve tvé zemi?

Letnice a Duch svatý

Dalším krokem našeho induktivního studijního plánu je shrnout obsah studovaného oddílu Písma. Shrnutí můžeme zapsat v bodech nebo lze vyjádřit vlastními slovy v několika větách obsah textu. Použij vyhrazeného místa a pokus se shrnout úžasnou zkušenost apoštolů v den letnic.

Shrnutí Sk 2,1-21:

Následuje seznam otázek, které se týkají zkušenosti v den letnic.
Pozorování (Co text říká?)

1. Proč se apoštolové shromáždili?
2. Jmenuj tři znamení, jimiž bylo doprovázeno sestoupení Ducha.
3. Jak reagovali přítomní na tato znamení?
4. Kolika jazyky bylo hned od počátku kázáno evangelium?
5. Jaký význam měla zkušenost letnic pro učedníky?

1. Jaké další otázky si v souvislosti se Sk 2 kladeš?

Pokus se ze studované kapitoly vyvodit závěr, který se týká působení Ducha svatého v církvi.

Letnice — slavnost týdnů (2 M 34,22) — byly ustaveny patnáct století před Kristovým narozením a staly se jedním ze svátků slavených během putování pouští. Novozákonní jméno bylo odvozeno od skutečnosti, že svátek připadal na padesátý den po velikonocích.

„Učedníci se s opravdovou vážností modlili, aby jim byla dána schopnost jednat s lidmi a promlouvat k nim taková slova, která přivedou hříšníky ke Kristu. Zapomněli na všechny rozpory, na touhu po nadvládě a semkli se v křesťanském společenství. Přibližovali se stále více a více k Bohu, a přitom si uvědomovali, jaké výsady se jim dostalo, když jim bylo dopřáno stýkat se tak úzce s Kristem.“ (SA 26)

Obrácení Pavla

1. Srovnej tři důvody Pavlova obrácení (Sk 9,1-18; 22,1-16; 26,4-19).

Zamysli se nad osobními zápasy, které doprovázely tvé obrácení. Poděl se o své zkušenosti ve své třídě.

Osobní náboženská zkušenost je druhem bohoslužby. V Bibli nacházíme příběhy lidí, jejichž obrácení bylo způsobeno osobním setkáním s Bohem. Řecký pojem překládaný jako „obrátit se“ (epistrefein) znamená „otočit“, „zatočit dokola“ či „obrátit zpět“. Také další výrazy v Novém zákoně podporují koncept navrácení a obnovy pro hříšníky toužící po spáse. Zmíněné výrazy překládáme např.: narodit se znovu, získat nový život, stát se novým stvořením, nový život v Kristu.

Apoštolové byli povoláni, aby následovali Ježíše. Ti, kdo přijali Krista — ať před nebo po jeho smrti —, byli zachráněni mocí Ducha a povoláni na novou životní cestu. V příbězích, které jsou zaznamenány v Bibli, bohoslužba změnila jejich srdce a život. Pavlovo obrácení bylo osobní zkušeností, která byla doprovázena hlubokou krizí víry.

Polož si v souvislosti se Sk 9,1-18 následující otázky:
Pozorování (Co text říká?)

1. Pokus se po přečtení textu popsat Pavlův charakter.
 2. Jaký měl Pavel (Saul) vztah ke křesťanům?
 3. Jaká znamení doprovázela jeho setkání s Kristem?
 4. Proč se mu Kristus zjevil?
 5. Jaký byl výsledek tohoto nevšedního setkání?
 6. Kteří lidé se objevují v procesu Pavlova obrácení?
- 2. Existují jistě ještě mnohé další otázky, které můžeme položit při čtení tohoto textu. Jak jsi však prožil ty své setkání s Bohem a za jakých okolností? V čem se tvá zkušenost shoduje se zkušeností Pavla, a v čem se liší?**

Řád při bohoslužbě a vyučování

Prvotní církev měla mnoho úkolů. Jedním z nich bylo posilovat víru svých věřících. Bohoslužba byla dvojitá — veřejná a soukromá. Zahrnovala vyučování biblických pravd — to umožňovalo novým lidem seznámit se s Ježíšem Kristem a přijmout jednotné učení křesťanské církve. Pravda, že Ježíš Kristus je úhelným kamenem Božího duchovního chrámu, je pro nás velmi důležitá (Ef 2,20; 1 K 3,11).

Pavel se zmiňuje o věrouce církve. „Ty však mluv, co odpovídá zdravému učení.“ (Ti 2,1) Právě učení bylo důležitým bodem náboženské zkušenosti prvních křesťanů (srovnej s Ga 1,6.7).

1. Pokus se na základě Ti 2 zodpovědět následující otázky:

Pozorování (Co text říká?)

1. Jaká témata byla předmětem vyučování v apoštolské církvi?
2. Jaké zvláštní rady byly dány mužům a ženám?
3. Co se měli v církvi mladí lidé učit?
4. Co nás učí milost podle Titova listu?
5. Co motivuje věřící, aby vyučovali pravdě?
6. Jak se může církev ujistit, že její učení je v souladu s Biblií?
7. Jak působíš na ostatní členy církve?

2. Jakým způsobem naplňuje tvůj sbor i ty osobně požadavek vyučování druhých, o němž hovoří apoštol Pavel? Jak můžeme zjistit, že naše učení je „zdravé“?

„Je výsadou strážců na hradbách Siónu, že mohou žít tak blízko Bohu a mohou tak vnímat vlivy Ducha Božího, že Bůh může skrze ně působit a oznamovat lidem nebezpečí, jež jim hrozí, a ukazovat jim bezpečnou cestu.“ (SA 237)

Význam bohoslužby (Iz 1,10-20)

Studovali jsme tři oddíly Písma, které hovoří o bohoslužbě a uctívání Boha. Zkušenost letnic zahrnuje dramatické vylití Ducha svatého, který dal apoštolům moc kázat evangelium nevěřícím.

Pavlovo obrácení bylo také dramatické, ale jeho zkušenost se liší od zkušenosti ostatních apoštolů. Svým způsobem je jedinečná. Bůh povolal nevěřícího v Krista ke zvláštnímu úkolu a přímo se mu zjevil. Tato zkušenost otřásla Pavlem tělesně i duševně. Jeho život se změnil.

Druhá kapitola Titova listu ukazuje na základy služby Božího lidu v oblasti vyučování.

Doplň induktivní studii tohoto oddílu:

Výklad (Jaký je obsah a význam textu?)

1. Letnice: Sk 2.

Máme očekávat, že podobnou zkušenost prožijeme i my dnes?

Co bylo cílem vylití Ducha svatého v době letnic?

2. Pavlovo obrácení: Sk 9.

Dochází k takovému dramatickému obrácení v životě lidí?

V čem byla Pavlova situace výjimečná?

3. Učení — podle Titova listu: Ti 2.

Co má církev učit?

Jaké změny má přinést „zdravé“ učení.

V Bibli nacházíme mnoho textů, které hovoří o pravé bohoslužbě. Pokud se jimi budeme řídit, nevystavujeme se tak velkému nebezpečí, že se naše bohoslužba stane pouze prázdným obřadem a formální záležitostí. Osobní vztah k Bohu — který navážeme prostřednictvím neformální modlitby — otevírá brány, jimiž může proudit životodárná Boží síla, která nám umožní dokončit pouť po poušti tohoto světa.

Jak uplatnit biblické principy bohoslužby ve svém sboru

V souvislosti s Pavlovým obrácením Ellen Whiteová napsala: „Záznam o Saulově obrácení nám poskytuje důležité zásady, na něž bychom měli vždy pamatovat. Saul byl přiveden ke Kristu... Pán mu však nesdělil, jaké dílo mu chce svěřit. Zastavil ho na jeho dráze a přesvědčil ho o hříchu. Když se ho však Saul zeptal „Pane, co chceš, abych činil?“, odkázal ho Spasitel na svou církev, kde se mu dostane poznání, jaké úmysly s ním má vůle Boží.“ (SA 81)

Církev měla v Pavlově případě sehrát zvláštní roli. Na pozadí modliteb Božího lidu se Pavel učil misijnímu poslání církve a moci Ducha svatého. Tak jako prvotní církev dostala své úloze v případě Pavla, jsme i my dnes zodpovědní za nové členy, kteří přicházejí do našich řad.

- 1. Použij texty, které jsme studovali tento týden, a pokus se z nich vyvodit vždy dva závěry, které mají zásadní význam pro tvůj život i pro život tvého sboru.**

Aplikace (Jaký má text význam pro mne?)

1. Letnice: Sk 2

Význam pro můj osobní život:

Význam pro můj sbor:

2. Pavlovo obrácení: Sk 9

Význam pro můj osobní život:

Význam pro můj sbor:

3. Titovo učení: Ti 2

Význam pro můj osobní život:

Význam pro můj sbor:

Pavel píše v Ř 12,1, že celý náš život má být bohoslužbou. Život, nikoli obřad je součástí pravé bohoslužby Božího lidu. Proto křesťané věří, že životní styl je důležitý. Když je chápán v kontextu evangelia, stává se kázáním beze slov, které ukazuje Boží charakter a slávu (Mt 5,16).

- 2. Jak je možné v praxi začlenit náš životní styl do bohoslužby?**

Doporučené studium

Přečti si následující kapitoly v knize Skutky apoštolů: „Letnice“, „Z pronásledovatele učedníkem“ a „Posvěcená služba“. Prostuduj si také texty Ef 5 a Mt 9,13; 12,7.

Prvotní církvi nebyly cizí problémy, které se týkaly bohoslužby. Vždyť apoštol Pavel během svých misijních cest společně se svými přáteli pomáhal řešit problémy a uvolňovat napětí ve sborech mladé křesťanské církve. Jeho posláním i životem byl ukřižovaný Kristus. Tak jako byl horlivý při pronásledování křesťanů, stal se také horlivým bojovníkem Ježíše Krista.

Diskusní otázky

1. Jak by se změnil tvůj sbor, kdyby se — pokud jde o bohoslužbu — držel rad, kterými jsme se zabývali tento týden?
2. Které obřady církve adventistů potřebují novou náplň nebo jiný způsob provádění?
3. Jak by měla církev reagovat na podněty ke změnám v řádu bohoslužeb?

Shrnutí

Prostřednictvím induktivní metody studia jsme zjistili, že Bůh se setkává s věřícími při bohoslužbě a svou mocí buduje svou církev. Zkušenost letnic je jedinečným obrazem moci Ducha svatého, který učedníkům dává moc kázat evangelium. Pavlovo obrácení nám ukazuje na Boží moc v životech lidí, kteří jsou ochotni se učit od Boha prostřednictvím členů církve.

Západ slunce: 17.42

Petr — životopisná studie

Základní text

„Ať tedy všechen Izrael s jistotou ví, že toho Ježíše, kterého vy jste ukřižovali, učinil Bůh Pánem a Mesiášem.“ (Sk 2,36)

Základní myšlenka

Bible obsahuje mnoho příběhů mužů a žen, kteří zápasili o poznání Boha uprostřed velkého sporu mezi Kristem a satanem. Tito lidé se učili žít ve společenství s Bohem. Řešili podobné problémy jako my. Biografická (životopisná) metoda studia Bible nám umožňuje vzít si příklad z hrdinů biblických příběhů a uplatnit v našem životě, co se oni naučili od Boha.

Používáme-li biografickou metodu studia Bible, máme možnost nahlédnout blíže do životních příběhů lidí, které Bible zaznamenává, seznámit se s jejich problémy a zápasy, ale také úspěchy a vítězstvími.

Předmětem našeho studia tento týden bude apoštol Petr. Při studiu jeho života máme možnost podívat se na svůj život očima rybáře z Galileje.

Připomeň si příběh povolání Petra, jak je zaznamenán u Mt 4,18-21. Jaký byl podle tvého názoru v Ježíšově době charakter rybáře? Jakým způsobem Ježíš povolával učedníky?

Informace o Petrovi

Základní kroky životopisného studia osobnosti jsou následující:

1. Zjisti — pokud možno — vše o osobě, kterou chceš studovat: Vyber si postavu, která tě zajímá. Začni někým, jehož studium ti zabere pouze několik hodin. Cílem studia je porozumět jednotlivci v jeho prostředí. Pokus se na chvíli vžít do situace studované osoby. Zajimej se o to, jak dotyčný přemýšlel, jak se rozhodoval a také si povšimni, jaký postoj k jeho životu zaujímá Bible. (Nenech se zmást tím, že některé osoby mají v Bibli stejná jména.)

2. Vytvoř si seznam, do kterého si zapišeš, co jsi objevil u studované osoby: S pomocí dostupných komentářů a slovníků si utvoř seznam všech důležitých rysů týkajících se této osoby. Zjisti co nejvíce informací o jejím životě. Vezmi v úvahu sociální i rodinné zázemí, charakterové vlastnosti, osobní vlohy, talent atd.

3. Prozkoumej charakterové vlastnosti, které ovlivňují vztah jednotlivce k Bohu: Pročti si poznámky, které sis o dané osobě zaznamenal na základě studia písemných záznamů. Nakonec vyvoď závěr o charakteru dané osoby.

4. Zjisti, zda studovaná osoba žila v souladu s Boží pravdou.

5. Z informací, které jsi shromáždil, vyvoď závěr pro sebe: Posledním krokem je stanovení toho, co se můžeme naučit ze života studované osoby. Položme si otázku: „Jakým způsobem můžeme obohatit svůj život díky znalosti života studované osoby?“

1. Můžeš-li, použij Biblickou konkordanci a vyhledej všechny texty, které hovoří o Petrově životě. Alespoň některé z textů uvádíme jako pomůcku: Mt 14,22-36; 16,13-28; 17,1-8.24-27; 18,21-35; 26,33-58.69-75; Sk 2,14-41.

2. Proč je Petr důležitým vzorem pro náš křesťanský život? Jaká zkušenost z Petrova života nám pomáhá překonávat naše problémy a pády?

První dojem

Petrovo původní jméno pocházelo z hebrejštiny a máme ho zapsáno jako „Simeón“ (Sk 15,14; 2 Pt 1,1). V řečtině pak jméno znělo „Simón“. O jeho soukromém životě mnoho nevíme. Snad jen to, že byl ženatý (Mk 1,30) a že ho jeho žena doprovázela na některých jeho misijních cestách (1 K 9,5). Janovo evangelium zaznamenává, že jeho rodným městem byla Betsaida (J 1,44), která ležela severovýchodně od Galilejského jezera. V době Ježíšovy služby bydlel Petr v Kafarnaum (Mk 1,21.29). Zde se s ním také Ježíš setkal a povolal ho ke službě. Šimon mluvil aramejsky se silným severským přízvukem (Mk 14,70).

1. Kdy a za jakých okolností se Petr poprvé doslechl o Ježíši a byl povolán za apoštola? J 1,37-42

Když ho Pán povolal, dostal od Ježíše nové jméno Kéfas (aramejsky Kefa), které lze přeložit jako „kus skály“, „kamen“ (J 1,42; srovnej s 1 K 1,12; Ga 2,9). Řecký překlad jména zní „Petros“. Tehdy ovšem Petr netušil, jaký význam bude mít jeho jméno v jeho službě i v dějinách církve.

V Novém zákoně je čtyřiačtyřicet kapitol, které se o Petrovi zmiňují. Vybrali jsme hlavní události jeho života a budeme je společně studovat pomocí biografické metody studia. Především se soustředíme na evangelium podle Matouše.

2. Pročti si následující texty z Matoušova evangelia, které hovoří o Petrovi: Mat 4,18; 14,22-33; 16,13-23; 17,1-13.24-27; 18,21-22; 26,33-58.69-75.

Během čtení si dělej poznámky. Zaznamenej si první dojmy, které jsi o Petrovi získal. Zapiš si také svá pozorování a jiné důležité informace. Pokus se odpovědět na následující otázky:

1. Jaké otázky si kladl Petr během Ježíšovy pozemské služby?

2. Jaké problémy měl Petr se svou vírou?

3. Do jaké míry se osvědčila Petrova víra, když šel po vodní hladině?

Vytvoření časové osy

1. Na základě textů, které jsou zmíněny v úkole na pondělí, si vytvoř časovou osu a na ní zaznamenávej nejdůležitější události Petrova života:
-

2. A nyní sepiš seznam charakterových vlastností, které podporovaly, nebo naopak bránily Petrovu vztahu k Bohu.

Petr byl jedním z prvních učedníků, které Ježíš povolal k práci pro Boží království. Petr také patřil do nejužšího kruhu Ježíšových spolupracovníků. Jednou z nejpatrištějších Petrových vlastností byla impulzivní, výbušná povaha. Ta byla mnohdy předností, ale jindy také překážkou v jeho životě a misijní práci.

„Kristovo oko na něm spočinulo a Kristus poznal jeho povahu i jeho dosavadní život. Jeho vznětlivost, jeho horoucí a soucitné srdce, jeho ctižádost i sebevědomí, ale i jeho budoucí pád, jeho pokání, jeho horlivou práci i jeho mučednickou smrt — to vše na něm Spasitel poznal.“ (TV 88)

3. Jaké Petrovy vlastnosti byly prospěšné při budování společenství v církvi?

Použij níže uvedené studijní schéma ke studiu Petrova charakteru. Některé vlastnosti mohou být kladné i záporné. Často se stává, že i záporné vlastnosti mohou působit kladně, když celý proces řídí Bůh.

Petrovy charakterové vlastnosti:

Text:

Kladná vlastnost:

Záporná vlastnost:

Mt 4,18

Mt 14,22-36

Mt 16,13-20

Mt 17,1-13

Mt 26,33-58

Mt 26, 69-75

Sk 2,14-45

Biblické pravdy v Petrově životě

Nyní se společně podívejme, jak se biblické pravdy uplatnily v Petrově životě. Podíváme se na čtyři Petrovy zkušenosti v souvislosti s biblickými texty.

1. Petr jde po vodní hladině (Mt 14,22-33). Skoro se zdá neuvěřitelné, že Ježíš dá jméno „Kámen“ někomu, kdo má takové problémy, jaké se projevily v případě Petra. Ježíš však viděl daleko za obzor a znal Petrovu skrytou sílu. Petrova zkušenost nám pomáhá pochopit naši situaci neustálého ohrožení. Bible nás vede k tomu, abychom hledali jistotu v Boží lásce, protože pouze tak se můžeme beze zbytku zbavit našeho strachu a obav.

2. Petr prohlašuje Ježíše za Mesiáše (Mt 16,13-23). Petrovo vyznání Ježíše jako Mesiáše bylo následně doplněno prohlášením, které ukazovalo na nepochopení Kristova poslání. Ježíš řekl, že vyznání bylo darem od Boha (verš 17). Později, když Petr chtěl vést Ježíšovo dílo podle svých představ, projevil se jeho zúžený pohled na věc.

3. Petr odmítá Ježíše (Mt 26,31-35.69-75). Mt 16 zaznamenává, že si byl Petr jist tím, že Ježíš je Syn Boží. Avšak během Ježíšova utrpení se v Petrovi projevil jiný duch. Při svém zapření neodmítal Petr pouze Krista, ale snažil se zakrýt i svou vlastní totožnost. Zakokrhání kohouta ho probudilo z duchovního „spánku“.

4. Petr káže o Ježíši Kristu (Sk 2,14-45). Po zmrtvýchvstání byl Petrův cíl jednoznačný. V den letnic ho moc Ducha svatého uschopnila kázat a ukazovat Krista jako Pána. Učení prvotní církve bylo zaměřeno na tuto skutečnost.

- 1. Jaké události z Petrova života by mohly obohatit a posílit členy tvého sboru v jejich víře?**

Význam pro můj život

V Bibli nacházíme mnoho příkladů těch, kdo byli věrní (Ábel, Henoch, Noe a mnozí další). Někdy si však nejsme zcela jisti, jaké poučení si máme vzít ze života toho, o němž právě čteme. Bůh nechal zaznamenat kladné i záporné příklady, abychom si mohli udělat realistický obraz o lidech všech dob.

Například příběh o Jonášovi líčí proroka utíkajícího raději pryč od Boha, než aby se vystavil nebezpečí neúspěchu v cizí zemi. Co se máme naučit z tohoto stručného a nevšedního příběhu? Autor příběhu nám to neříká. Je na nás, abychom si příběh vyložili — avšak nikdy bez vedení Ducha svatého.

Podobně se díváme na Petra, a pokoušíme se vyvodit závěry, které pomohou našemu osobnímu růstu i celému společenství. Tam, kde Petr padl, se učíme, jak můžeme vítězit, a tam, kde byl úspěšný, se učíme dívat na Ježíše jako na Pomocníka v našem zápase. Studium charakterů lidí v Bibli nám dává realistický pohled na ty, kdo zápasili podobně jako my o to, aby byli nazváni Boží děti.

Při čtení textů, které se týkají Petra (Mt 4,18; 14,22-33; 16,13-23; 17,1-8. 24-27; 26,33-58.69-75; Sk 2,14-41), si polož následující otázky:

1. Vidíš někde v Petrově životě a jednání odraz své osobnosti?
2. Projevily se také Petrovy slabosti? Pokud ano, kdy a jak?
3. V jakém směru byla pro Petra církev posilou?

4. Co z toho, co se odehrálo v Petrově životě, se může stát i dnes? Co je třeba změnit v církvi?

„Petr byl od přirozenosti ukvapený a vznětlivý. Satan využil těchto vlastností, aby ho zničil. Krátce předtím, než Petr tak klesl, mu Ježíš řekl: ‚Satan si vás vyžádal, aby vás směl tříbit jako pšenici; ale já jsem se za tebe přimluvil, aby tvá víra nezklamala, a ty potom, až se obrátíš, utvrzuj své bratry.‘ (L 22,31.32)” (TV 571)

Doporučené studium

V Knize Touha věků si přečti kapitoly „Nalezli jsme Mesiáše“ a „Znovu u jezera“. Biblické odkazy na Petra viz J 13,6-9.24; 18,10-27; 20,2-7; 21,15-22. Během Petrova života církev rychle rostla. Mnozí pohané poznávali pravdu o Kristu a stávali se křesťany. Židovská komunita se postupně dostávala do izolace, neboť Židé odmítli Mesiáše. Petrovo mocné svědectví oslovilo více lidí než Židé v minulosti. Vidění zaznamenané ve Sk 10,9-23 je typickým příkladem Boží komunikace s církví. Petrovo kázání se soustředilo na Židy. Bůh věděl, že v Petrově životě se musí odehrát něco dramatického, aby otevřel své srdce také pro ostatní lidi. Ukázal proto Petrovi, že dobrá zpráva je pro každého člověka — příslušníka každé rasy, kultury nebo zaměstnání.

Prostuduj si Petrovo vidění a poté i Petrovu návštěvu v domě Kornélia (Sk 10 a 11). Polož si následující otázky:

Diskusní otázky

1. Proč bylo Petrovo vidění tak dramatické?
2. Co se měla církev z tohoto vidění naučit?
3. Jakým způsobem nám Petrovo vidění pomáhá otevřít své srdce i svůj sbor nově příchozím?

Shrnutí

Petrova biografická studie ukazuje duchovní zápasy člověka rostoucího ve víře. Máme možnost si znovu uvědomit, jak důležitý je vztah důvěry a lásky k Ježíši Kristu. Petrův život získal — poté, co byl obdařen Duchem svatým — nový rozměr. Nakonec porozuměl Boží vůli a Božím záměrům ve světě. Petrův život je pro nás důkazem, že Bůh nás i přes mnohé pády, slabosti a hříchy „neodepisuje“, ale má pro každého z nás úkol a cílevědomě nás vede, abychom poznali a konali Boží vůli.

Západ slunce: 17.54

Jak studovat význam slov v Bibli

Základní text

„Král odpoví a řekne jim: ‚Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.‘“ (Mt 25,40)

Základní myšlenka

Tento úkol si klade za cíl ukázat smysl studia významu slov v Bibli. Chceme společně studovat význam slova „služba“. Jednou z cest, po nichž přichází evangelium k lidem, je prokázaná laskavost, soucit, nesobecký zájem o druhého ze strany těch, kdo znají hodnotu velké nabídky spasení pro celý svět.

Co všechno znamená „služba“? Služba může mít mnoho podob. Může to být praktická pomoc potřebným, různé druhy služebností ve sborovém společenství, vydávání svědectví o Ježiši nebo studium poselství Bible s těmi, kdo se zajímají o pravdy Písma. Ve všech případech jde o to, že se dáváme k dispozici Bohu, a tak se stáváme jeho nástroji, skrze něž on působí. Služba je součástí našeho posvěcení. Služba také vnáší nové dimenze do vztahů.

Jak studovat význam slova „služba“

Tento týden se seznámíme s novou studijní metodou. Bible byla původně napsána hebrejsky, aramejsky a řecky — v jazycích, jimž dnes již většina křesťanů nerozumí. Přesto však můžeme studovat významy jednotlivých slov pomocí nástrojů, které máme k dispozici.

Studijní metoda, která se zabývá významem slov, zahrnuje podrobný rozbor obsahu, významu a výskytu studovaného slova v Bibli. Pokouší se stanovit, v jakých souvislostech se slovo používá a co znamená v kontextu jednotlivých textů. Je důležité zjistit, co chtěl autor vyjádřit, když dané slovo v textu použil. Pouze tehdy můžeme vykládat text — aniž bychom se dopustili omylů —, a tak zjistit, jaký význam má text pro nás dnes, pro církev i pro svět.

1. Co říká žalm 12 o důležitosti Božích slov pro náš život? Př 30,5.6 používá metaforu o významu Božích slov. Pokus se vyložit tento oddíl ve vztahu k našemu tématu.

Jednotlivé kroky této metody studia zahrnují:

- 1) Výběr slova, které chceme studovat. Vyber si slovo, které ti není jasné nebo které tě zajímá.
- 2) Srovnej, jak bylo přeloženo v různých biblických překladech.
- 3) Polož si otázku po významu slova v souvislosti s jeho použitím v jednotlivých textech. Použij konkordanci, biblický slovník a komentář. Jaký je etymologický původ slova? Je známa doba jeho vzniku a oblast, kde se poprvé objevilo? V jakém typu literatury se — kromě Bible — toto slovo vyskytuje?
- 4) Sleduj posun ve významu slova během času.
- 5) Vyvoď závěr ze svého studia.

Definice a srovnání

Předmětem našeho studia tento týden je slovo „služba“. Naším úkolem je porozumět obsahu tohoto slova a jeho významu pro církev i pro náš duchovní život. Podle různých slovníků má slovo „služba“ několik významů: 1) povolání nebo funkce určité instituce; 2) práce konaná tím, kdo slouží; 3) forma bohoslužby nebo součást náboženského obřadu atd.

Když přemýšlíme o službě, máme většinou na mysli dobrovolnou práci ve prospěch jiné osoby. Určité druhy služeb vykonávali v biblických dobách sluhové a otroci. V náboženském kontextu se často setkáváme s tím, že služba má být „věrná“ a konaná „pokorně“. Většinou nemyslíme na odměnu, kterou bychom měli za službu dostat. Lidé, kteří slouží, jsou v pozici závislosti. Jejich svoboda je omezena, neboť jsou vázáni a povinováni službou.

Je mnoho kategorií a typů služby. Existuje dobrovolná služba pro společenství, služba jako odpověď na Boží volání nebo jen prostá pomoc druhému.

- 1. Jak je obvykle chápán význam slova „služba“ ve tvém sboru? Jak se projevuje služba ve tvé rodině?**

„Dveře služby jsou všude otevřeny. Kolem nás je mnoho těch, kdo potřebují naši pomoc — vdova, sirotek, nemocný a umírající... Měli bychom věnovat zvláštní pozornost těmto našim sousedům. Učme se, jak můžeme nejlépe pomoci těm, kdo nevědí žádný zájem o duchovní věci.“ (MH 152)

- 2. Jaký je význam slovesa „sloužit“ v 3 M 19,11-18.33-37?**

Najdi v Mojžíšových zákonech Boží vůli, která se týká našeho zájmu o druhé.
Jaký je vztah mezi službou a láskou?

Biblický význam slova „služba“ (1. část)

Ve Starém zákoně slovo „služba“ ukazuje na práci služebníků u dvora (Est 1,10-12; 2,2; 6,1-5). Někdy se hovoří o službě, kterou prokázala jedna osoba jiné (1 M 29,18-20). Často má slovo „služba“ význam posvátné služby — tedy činnosti, která má vztah k uctívání Boha (2 M 31,10; 2 Pa 35,15.16).

V Novém zákoně se slovesem „sloužit“ překládají tři různá řecká slova, která mají následující významy: 1) Sloužit ve smyslu dodržovat náboženské předpisy (latreuein — Mt 4,10; L 1,74.75; Žd 9,14); 2) Sloužit ve smyslu být podřízen někomu, zotročen a donucen sloužit (dúleuein — Mt 6,24; Ř 6,6; 7,6.25); 3) Sloužit ve smyslu pečovat o někoho, sloužit jako diakon, pečovatel (diakonein — L 10,40; 12,37; Sk 6,2).

1. Jaký závěr můžeme o použití pojmu „služba“ v Bibli učinit na základě následujících textů? Mt 20,27; 25,44.45; Fp 2,5-11 (L 4,39; 10,29-42; J 12,2; Ř 15,30-33; 1 K 11,17-34; 2 K 8,3.4)

Ve Starém zákoně se píše o práci otroků. Svobodu bylo možno získat po šesti letech služby (viz 2 M 21,2 a 5 M 15,12). Bůh není zodpovědný za otroctví a jeho slovo nás i dnes vyzývá, abychom nebyli otroky (1 K 7,23). V biblických dobách usiloval Bůh o to, aby člověk žil v souladu s Božím zákonem lásky. V Novém zákoně se dostává otroctví do jiného zorného úhlu. V některých podobenstvích staví Ježíš služebníky do pozice, kdy mají zvláštní úkol, a proto také zodpovědnost (Mt 24,45).

Pavlova rada majiteli otroků Filemonovi obsahuje nově principy pro vztah mezi služebníkem a pánem. Ježíš sám přijal úlohu služebníka (Fp 2; srovnej s Ga 3,13). Učil také, že pokud někdo chce být první v Božím království, musí také přijmout úlohu služebníka (Mt 20,27). Chceme-li být sjednoceni s Kristem, učíme se, jak máme sloužit druhým.

2. Jak můžeš aplikovat Ježíšovo pojetí služby sám na sebe a na svůj sbor?

Biblický význam slova „služba“ (2. část)

(Mt 20,26; Ř 6,15-23; Ga 5,13; 6,10)

Bible říká, že jedním z charakteristických znaků církve je služba. Ježíš řekl: „Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“ (Mk 10,45) Mnozí členové církve zužují význam některých slov. Přestože jsou mnohé pojmy známé a často používané, bývá jejich význam zúžen na vztahy mezi křesťany. Naším úkolem však je sloužit nejen svým bratrům a sestrám, ale všem lidem (viz Ga 6,10).

Řekneme-li, že církev má za úkol sloužit, vyznáváme tím zároveň, že tu nejsme proto, abychom brali, ale abychom dávali.

1. Jakým způsobem se může jednotlivec zapojit do služby v rámci svého sboru?

„Znovu a znovu se Ježíš pokoušel zakotvit tuto zásadu mezi své učedníky. Když Jakub a Jan požádali o přední postavení, Ježíš řekl: ‚Kdo by se mezi vámi chtěl stát velkým, buď vaším služebníkem.‘ (Mt 20,26) V mém království nemá místa zásluha přednosti a nadřazenosti. Jediná velikost je velikost pokory. Jediným měřítkem je oddanost službě pro druhé.“ (TV 458)

Služba vyjadřuje povahu Ježíšova poslání na zemi. Služba je hlavním posláním církve. Zahrnuje vyučování druhých a vedení k pokoře v Kristu. Ježíš během svého pobytu na zemi začal veliké dílo. Jeho církev má za úkol pokračovat v tomto díle.

2. Jak bys charakterizoval správný vztah mezi služebníkem a pánem?

Jaký je rozdíl ve vztahu služebník — pozemský pán a služebník — Bůh?

Aplikace v našem životě

(Mt 5,13-16; 6,1-4; 1 J 3,11-19)

„My víme, že jsme přešli ze smrti do života, protože milujeme své bratry. Kdo nemiluje, zůstává ve smrti.“ (1 J 3,14) Jestliže chceme porozumět službě, musíme nejprve porozumět lásce.

1. Jak se projevuje tvé pochopení služby ve tvém životě?

Podle 1 J 3 je znakem toho, že jsme Božími dětmi, naše láska k druhým. Text také říká, že kdo nemiluje, „zůstává ve smrti“. V takovém případě ovšem nejsme syny a dcerami Božími — bez ohledu na zkušenosti, které jsme v minulosti prožili. Je nezbytné, aby v našich činech byla přítomna láska. Slova o pravdě a lásce nestačí, je třeba činit. Církev dneška potřebuje učinit rozhodnutí milovat lidi a zasvětit svou existenci plnění tohoto slibu. Nově přichozí musí cítit lásku, která doslova sálá ze společenství sboru.

Bůh ve své lásce udělal pro člověka to, co vlastně ani nedokážeme pochopit. V dnešní době však došlo k značnému posunu významu slov „láska“ a „milovat“. Bible nás vede ke *vztahům*, které láska přináší a buduje. Sloužit tomu, koho milujeme, pro nás není obtíž, ale předností.

2. Pokus se napsat závěr ke studiu významu slova „služba“, jak jsme ho studovali během tohoto týdne. Jakým způsobem lze ve tvém životě prakticky spojit lásku a službu?

Doporučené studium

Pročti si Ef 6,5-9 a v knize Touha věků kapitoly „Nejnepatrnější z těchto mých bratří“, „Služebník služebníků“ a v knize Skutky apoštolů kapitolu „Evangelium v Samaň“.

„Jsou sta, ba tisíce těch, kdo slyšeli poselství spásy, a zůstávají nečinné stát, zatímco by mohli pomáhat v některém oboru aktivní služby. Takovým Kristus praví: ‚Co tu stojíte celý den nečinně?‘ a vyzývá je: ‚Jděte i vy na mou vinici.‘ (Mt 20,6.7) Proč mnozí neuposlechnou této výzvy? Je to snad proto, že se domnívají, že nemusí nic činit, protože nestojí na kazatelně? Vysvětleme jim, že i mimo kazatelnu je mnoho práce, kterou mohou vykonávat tisíce posvěcených laiků.

Bůh již dlouho čeká, až celou církev tak prostoupí duch služby, že každý její člen bude pro něho pracovat podle svých schopností. Až všichni členové Boží církve budou konat dílo, jež jim bylo uloženo — všude, kde je toho zapotřebí..., pak bude celý svět vyburcován a Pán Ježíš se vrátí na tuto zem s mocí a velkou slávou.“ (SA 75)

Diskusní otázky

1. Znáš ve svém okolí někoho, kdo svým životem projevuje soucit, o němž hovoří Bible?
2. Co je třeba ve tvém sboru změnit, aby se stal společenstvím „služebníků“?
3. Jakou přípravu je nezbytné učinit, abychom se mohli stát účinnými svědky prostřednictvím upřímného zájmu o druhé a skutky soucitu?

Shrnutí

Tento týden jsme studovali význam slova, které obrací naši pozornost k lidem kolem nás. Žijeme v neustálém pokušení věnovat se sami sobě, svým radostem i strastem, a zapomínat na druhé. Ježíš za nás zemřel nejen proto, aby nám otevřel cestu do nebe. Žil, zemřel a vstal z mrtvých také proto, aby nám ukázal, jak můžeme změnit svět. Je jeho přáním, abychom projevili ve svém životě a skutcích povahu jeho království.

Západ slunce: 18.05

Studium biblického učení

Základní text

„Modlete se, abyste se nemuseli dát na útěk v zimě nebo v sobotu.“ (Mt 24,20)

Základní myšlenka

Úkol na tento týden se zabývá nástroji, kterými zkoumáme biblické učení. Tento týden se budeme zabývat biblickým učením o sobotě.

Ježíš Kristus dal svým učedníkům úkol, jehož splnění sahá až k jeho opětovnému příchodu: „... a uče je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal.“ (Mt 28,20) Ježíšovo učení se týká „veškerého Písma“ (2 Tm 3,16). Proto — pokud studujeme a hledáme, co Bible učí o daném problému — je třeba hledat v rozsahu a kontextu celé Bible.

Například prvním krokem studia poselství o sobotě je vytvoření seznamu všech textů, které o sobotě hovoří. Máš-li konkordanci, můžeš s její pomocí shromáždit všechny texty Nového i Starého zákona, které se týkají soboty. Vyžaduje to určitý čas, ale opravdu se to vyplatí. Dalším krokem je roztřídění textů podle určitých hledisek, z nichž o sobotě vypovídají.

V tomto úkolu vyjdeme z toho, že všechny texty týkající se soboty byly prostudovány. Hlediska, jimiž se chceme zabývat, lze vyjádřit těmito otázkami: 1) Co je sobota? 2) Který den je dnem odpočinku? 3) Máme ještě dnes světit sobotu? 4) Jak máme světit sobotu? 5) Jakým způsobem ovlivňuje učení o sobotě náš život?

Co je sobota?

Teologická metoda studia Bible je proces zjišťování, co Bible říká o určitém tématu, a následné vysvětlení podle určitých pravidel.

Použijeme-li tuto metodu, dostaneme se k "teologii" soboty. Tento způsob teologické práce se nazývá „systematickou teologií“, neboť systematicky hledá texty v celé Bibli, které souvisí s tématem, třídí je a vykládá podle jejich obsahu.

Existuje pět kroků při tomto teologickém studiu: 1) výběr předmětu studia; 2) shromáždění informací; 3) systematické utřídění materiálu; 4) vyřčení nebo zapísání tvrzení, které je založeno na vyhodnocených informacích z Bible; 5) vyvození závěru včetně uplatnění v osobním duchovním životě.

1. Zjisti, zda následující texty odpovídají na otázku: Co je sobota?

1 M 2,1-3

2 M 16,4.5.22-26

2 M 20,8-11

5 M 5,12-15

L 4,16; Sk 16,12-15

Bůh nám dal na konci každého týdne sobotu jako den odpočinku a bohoslužby. Učinil tak, aby si lidé neustále připomínali, že On je Stvořitel a Spasitel. Tak jako osvobodil Izrael z egyptského otroctví, tak skrze Krista osvobozuje nás z otroctví hříchu. Sobota je věčným památkem stvoření i vykoupení. V Bibli nikde nenacházíme ani náznak toho, že sobota byla nebo někdy by měla být zrušena nebo změněna.

2. Jakým způsobem se ve tvém svěcení soboty odráží to, co sobota navěky připomíná?

Který den je dnem odpočinku?

1. Sdělil nám Pán Bůh, který den máme světit? Proč nemůžeme světit jeden den ze sedmi — bez ohledu na to, který to je?
 Jak si lze ověřit, že sedmý den v naší době odpovídá sedmému dnu týdne v době Ježíše a apoštolů?
 Jak můžeme zjistit, který den Bůh odpočinul na konci stvořitelského týdne?

Všimni si, jak na tyto otázky odpovídá Bible (Přečti si texty a vypiš odpovědi.):

Zj 1,10

Mk 2,28

1 M 2,1-3

L 23,54; 24,3.7 (srovnej s Mk 16,9)

Sedmý den, který světili Ježíšovi učedníci po jeho ukřižování, byl dnem, který následoval po „dni přípravy“, kdy byl Kristus ukřižován. Snadno lze spočítat, že jde o pátek, neboť Ježíš „byl vzkříšen třetího dne“ (1 K 15,4; srovnej s L 24,7), a tímto dnem byla neděle. Slovo pátek použité v L 23,54 v novém překladu je výkladem v řečtině použitého pojmu „den přípravy“, který ovšem znamená šestý den, tedy pátek.

Následující den po ukřižování zachovali Ježíšovi nejbližší „podle přikázání sváteční klid“ (L 23,56). Podle těchto textů Ježíš vstal z mrtvých časně ráno první den v týdnu (Mt 28,1). Marek zaznamenává: „Když Ježíš ráno prvního dne po sobotě vstal...“ (Mk 16,9)

Sobota je tedy dnem, který se nachází mezi pátkem a nedělí. Žádné změny v kalendáři nikdy neovlivnily týdenní cyklus. Proto od počátku času dodržují Boží věrní sedmý den. Sobota je tedy ve dvacátém století na stejném místě v týdnu, jako byla v době Ježíše Krista i v týdnu stvoření.

Máme ještě světit sobotu? (Mt 5,17; 24,20)

Týká se čtvrté přikázání Desatera také křesťanů? Světli apoštolové sobotu také po Kristově zmrtvýchvstání? Prikázal Ježíš svým učedníkům světit sobotu až do konce času? Obsahuje Boží poselství pro poslední dobu také informace, které se týkají svěcení soboty?

1. Biblické texty, které jsme shromáždili, nám umožňují odpovědět na tyto otázky. (Přečti si texty a vypiš odpovědi.)

Sk 13,14.15.42-44

Sk 16,12-15

Sk 17,1.2

Sk 18,1.4.11

Mt 24,20

Srovnej 2 M 20,8-11 s novozákonními texty, které hovoří o věčné platnosti Desatera (Ř 3,31; 7,7.12.14; 8,3.4; Jk 2,10-12; 1 J 2,4; Zj 12,17; 14,12).

Ježíš vyzýval učedníky, aby světli sobotu také během velkého utrpení spojeného se zničením Jeruzaléma, k němuž došlo asi 40 let po jeho vzkříšení. Stejná výzva je adresována lidu poslední doby, který bude pronásledován nepřáteli. Tento text je součástí Ježíšova výkladu o moci „malého rohu“ (Mt 24,15; Da 8,13.14.25; 9,27; 11,31; 12,11). Moc malého rohu potrvá až do konce času. Jako pronásledovaní křesťané v Římě na počátku letopočtu světli sobotu, tak i pronásledovaný Boží lid poslední doby bude světit stejný den, který Bůh na počátku ustanovil.

Zj 14,6.7 — Poselství prvního anděla se týká „věčného evangelia“. Obsahuje také výzvu k uctívání toho, „kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod“. Jakým způsobem tedy máme uctívat Stvořitele? Tím, že budeme světit památný den stvoření — sobotu.

Jak máme světit sobotu?

- 1. Na otázku odpovídají následující texty. Vyber si alespoň některé a prostuduj je:**

2 M 20,8-11; 5 M 5,12-15

2 M 31,12-17 Svěcení soboty zahrnuje bohoslužbu.

3 M 23,32

Iz 58,13.14 Sobota má být pro nás výjimečným dnem, ve kterém svůj čas věnujeme pouze Bohu a společenství s ním.

Jr 17,19-27

Ez 20,10-24

Neh 13,15-22

Mt 12,1-8; Mk 3,1-6; Lk 13,10-17; 14,1-6; J 9

Ježíš Kristus ukazoval svým životem, co máme v sobotu činit. Pán v sobotu uzdravoval, pomáhal a činil dobré věci. Nikdy se však nedostal do rozporu s Desaterem. Jeho jednání vyvolávalo nelibost náboženských vůdců Izraele, protože nechapali pravý význam a poslání soboty.

Závěr a jeho uplatnění v osobním duchovním životě (Ř 15,4)

Každá studijní metoda končí shrnutím studovaného tématu a uplatněním poznáního v životě.

1. Jaký vliv má na život adventistů sedmého dne téma tohoto týdne?

Každý věřící je vybízen ke studiu Bible a uplatňování jejího učení ve vlastním životě. Následující shrnutí tématu o sobotě vychází z našeho studia tento týden:

1. Sobotní bohoslužba má za úkol vyvýšit Stvořitele a Spasitele jako našeho Pána (2 M 31,13).

2. Všechno naše konání v sobotu má přispívat k našemu společenství s Bohem a se spoluvěřícími (Mk 2,27.28).

3. Sobotu je také určena pro evangelizaci (Sk 16,13-15).

4. Starost o potřeby lidí v našem okolí neznesvěcuje sobotu (Mt 12,9-14).

5. Sobotu není určena pro obchodování a jinou práci, která nějak souvisí s naším zaměstnáním. Pro tuto činnost je vyhrazeno ostatních šest dnů týdne.

6. Sobotu není časem zábavy, ale jejím cílem je prohloubit náš vztah k Bohu a našim blízkým (Iz 58,13.14).

7. Sobotu také nemá být věnována studiu ve škole nebo přípravě na zkoušky.

„Bůh stvořil člověka ke svému obrazu a uložil mu světit sobotu, která posvěcuje. Bůh stanovil, že tento den má člověk věnovat bohoslužbě, a ne světským zájmům. Každý, kdo poznal pravdu o sobotě, a nežije podle ní, bude shledán vinným v Božích očích.“ (4T 247)

Doporučené studium

Otázku svěcení soboty po Kristově druhém příchodu studuj u Iz 66,22.33. Souvislost mezi svěcením soboty a přijetím Boží pečeti můžeš prostudovat v textech 2 M 31,13.17; Ez 20,12.20; Ř 4,11; Zj 7,1-3; 14,1-5. „Ti, kdo získali Boží pečeť na svá čela, svěť sobotu v souladu se čtvrtým přikázáním. Toto znamení je odděluje od nevěrných, kteří přijali lidské ustanovení místo pravé soboty.“ (7BC 970)

Diskusní otázky

1. Jak máme ve světle biblického učení reagovat v případě, že stát vyžaduje, abychom v sobotu vykonávali práci, která znesvěcuje Boží den odpočinku?
2. Existuje řada činností, které někteří členové považují za porušení soboty, a jiní nikoli. Jakým způsobem lze rozhodnout v souladu s biblickými principy?
3. Přítel, s nímž studuješ Bibli, říká, že pokud přijme sobotu a bude ji světit, přijde o zaměstnání. Co bys mu poradil?
4. Jaký je vztah mezi svěcením soboty a ospravedlněním z víry?

Shrnutí

Prostřednictvím studijní metody, která zkoumá biblické učení, jsme se zabývali učením o sobotě. Sobotní den je Božím památkem stvoření i vykoupení. Boží věrní budou světit sobotu až do konce času. Svěcení soboty je klíčem k ospravedlnění z víry i k získání Boží pečeti poslední doby.

Studium biblických proroctví

Základní text

„Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, poslaní od Boha.“ (2 Pt 1,20.21)

Základní myšlenka

Biblické proroctví posiluje naši víru a na základě splněných proroctví buduje naši důvěru v Boží slovo.

Biblická proroctví potvrzují Boží jsoucnost. Lidé často říkají, že nelze dokázat Boží existenci nebo inspirovanost Bible. Je pravda, že křesťanství je náboženství víry. Přesto nás však Bůh nenechává v nejistotě. Splněná biblická proroctví jsou potvrzením, že naše víra a důvěra v Boha má hmatatelný základ.

Při studiu biblických proroctví stanovíme nejprve druh proroctví, které studujeme. Buď jde o proroctví, jež se týká učitěho vymezeného prostoru, nebo o proroctví, které má dvojí naplnění (Jer 4), anebo o proroctví apokalyptická — týkající se poslední doby (Daniel, Zjevení). Při studiu apokalyptických proroctví je velmi důležité porozumět významu jednotlivých symbolů. Zde se projevuje Bible jako vlastní vykladač.

Duchovní stav církve

Knihy Daniel a Zjevení jsou příkladem apokalyptických proroctví. Soustřeďují se na dobu konce dějin, vycházejí z vidění a prorockých snů a setkáme se zde s řadou symbolů. Někdy lze vyložit význam těchto symbolů na základě jejich použití v jiné kapitole nebo knize (Da 2, 7, 8). Avšak někdy se setkáme se symboly, jejichž význam není z textu zřejmý. Například pokud jde o symbolismus šesti polnic (Zj 8 a 9). Toto proroctví je třeba vykládat především na základě historie.

Adventisté sedmého dne se při výkladu apokalyptických proroctví snaží hledat jejich naplnění v dějinách. Daniel odhaluje dějiny Babylóna, Medo-Persie, Alexandrový říše, Říma a papežství, jehož moc je právě v době konce na vzestupu.

Cílem tohoto úkolu je prostudovat proroctví, které se týká Laodiceje (Laodiceje) — církve poslední doby (Zj 3,14-22). Sedm církví znázorňuje sedm údobí církevních dějin. Symbolismus použitý pro jednotlivé sbory se až neuvěřitelně přesně hodí na jednotlivá dějinná údobí. Poselství jednotlivým sborům má přímý vztah k jednotlivým historickým epochám.

Jméno „Laodicea“ lze přeložit jako „souzený lid“. Slovo se však skládá ze dvou řeckých slov: „laos“ (lid) a „dikaios“ (spravedlivý). „Laodicea“ může tedy také znamenat „spravedlivý lid“. Už samým jménem je tedy naznačeno, že se bude hovořit o soudu i o věřících, kteří jsou ospravedlněni díky zásluhám Ježíše Krista.

„Zlato ohněm přechištěné“

- 1. Proč nám Pán radí, abychom „nakoupili“ u něho (Zj 3,18)? Iz 55,1-4 (Mt 13,44; 25,8.9)**

„Písmo hovoří o Ježíši Kristu jako o daru. Kristus je opravdu darem, ale jen pro ty, kdo se mu bez výhrad odevzdají celou svou bytostí. Máme se Kristu odevzdat a vědomě žít podle všech jeho požadavků. Vše, co jsme, všechno naše nadání i schopnosti patří Pánu a máme je věnovat jeho službě. Jestliže se plně odevzdáme Kristu, Kristus se všemi nebeskými poklady se dá nám, a my tak získáme drahocennou perlu.

Spasení je nezasloužený dar, a přesto má být kupován a prodáván. Boží milost nabízí drahocennou perlu ke koupi bez peněz a bez placení.“ (KP 64)

- 2. Jak následující texty vykládají větu „radím ti, abys u mne nakoupil zlato ohněm přechištěné, a tak zbohatl“ (Zj 3,18)?**

1 Pt 1,7-9

Jk 2,5.14-17

Ga 5,6

Laodicejští se domnívají, že jsou bohatí, protože „mají všechno a nic už nepotřebují“ (Zj 3,17). Neuvědomují si, že hmotný majetek ani vědomosti nemohou naplnit potřeby duše, a tak zajistit věčný život s Kristem. Zároveň je však třeba říci, že majetek sám o sobě není zlý. Problém je vždy v postoji člověka k majetku, penězům atd. Ježíš sám nás vybízí, abychom shromažďovali poklady, ale určuje přesné místo: „Neukládejte si poklady na zemi..., ukládejte si poklady v nebi... *Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce.*“ (Mt 6,19-21)

„Zlato přechištěné v ohni je víra, která se projevuje láskou. Jen ona nás povede, abychom žili ve shodě s Boží vůlí. Můžeme být aktivní a hodně pracovat, ale bez lásky, jakou má v srdci Ježíš Kristus, nemůžeme být nikdy považováni za členy nebeské rodiny.“ (KP 90)

„Oblecte bílý šat“

1. Co symbolisuje bílý šat v knize Zjevení?

Zj 3,4.5

Zj 6,11

Zj 7,9.13.14

Zj 19,7.8

Zj 22,14

Symbolika bílého šatu se v Bibli objevuje často. Velekněží a jejich synové měli „svatá roucha“ (2 M 28,2), jejichž součástí byla lněná suknice (3 M 16,4). Izajáš hovoří o Božím daru „roucha spásy“, „pláště spravedlnosti“ (Iz 61,10).

Apoštol Pavel píše o věřících v Krista jako o těch, kdo si „oblékli Krista“ (Ga 3,27). Je třeba si „obléci plnou Boží zbroj“ (Ef 6,11). Věřící mají být „oděni v Krista“ — má v nich přebývat jeho spravedlnost.

V knize Zjevení představuje bílé roucho obhajobu na předadventním soudu (Zj 6,11) a Kristův charakter, jímž je Boží lid obdařen (Zj 3,5; 19,7.8).

„Svatebním šatem znázorňuje podobenství (Mt 22,1-14) čistotu a neposkvrněnou povahu, kterou budou mít praví následovníci Ježíše Krista... Spravedlnost znamená konat správné věci... V našich činech se projevuje naše povaha. Skutky ukazují, je-li víra pravá.“ (KP 184.185)

„Potři si oči, abys prohlédl“

1. Jaký vztah mají následující texty k „potření očí“?

Ž 119,18.105

J 14,26; 16,8-15

Ef 1,18

Ef 3,16-19

1 J 2,20.27

Jestliže jsou naše duchovní oči otevřeny, jsme schopni rozlišovat mezi pravdou a lží, čistotou a nečistotou. Duchovní zrak však nezávisí na tom, co vidíme, ani na našem intelektu, poznání nebo citovém vzrušení. Ježíš nás učí, že pouze pod vlivem Ducha svatého můžeme vidět věci z Boží perspektivy.

„Proto musíme být opatrní a s pokorou přicházet k Bohu, abychom získali schopnost rozlišit působení Ducha svatého a ducha, který nás zavede na scestí. ‚Po ovoci je poznáte.‘ (Mt 7,20) Ti, kdo skutečně žijí a jednají podle Kristovy vůle, stávají se jeho obrazem a rostou v jeho plnosti. Duch svatý inspiruje lidi láskou a čistotou, a to se projevuje v jejich charakteru.“ (1SM 142)

2. Jak si můžeme být jisti, že jsme přijali zlato, bílé roucho a mast k potření očí?

Kristus klepe na dveře tvého srdce

1. Prostuduj si alespoň některé biblické texty, které ti umožní lépe porozumět následujícím výrokům:

„Já kárám a trestám ty, které miluji.“ (Zj 3,19) — Žd 12,3-11

„Vzpamatuj se tedy a čin pokání.“ (Zj 3,19) — Sk 5,31; Ř 2,4; 2 Tm 2,25

„Stojím přede dveřmi a tluču...“ (Zj 3,20) — L 12,36; 13,25; Pís 5,2

„Vejdu k tobě a budu s tebou večeřet a ty se mnou.“ (Zj 3,20) — J 14,18.23; 15,26; 16,13

„Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na trůn, tak jako já jsem zvítězil a usedl s Otcem na jeho trůn.“ (Zj 3,21) — Zj 2,7.17.26; 1 Pt 2,21.22; 1 J 3,3

Závěrečná část poselství Laodiceji je nejvíce inspirujícím oddílem Písma. Zde se otevírá naděje pro zklamané, povzbuzení pro malomyslné, dar života pro umírající. Ježíšova láska se projevila jeho vnitřní kázní a dobrovolnou obětí. Ježíš nás nevychováva ve hněvu, jak to někdy dělají naši pozemští rodiče, ale s láskou a pochopením pro naši slabost a hříšnost nás vede k pokání. On jediný nám může dát moc zvítězit nad hříchem.

Ježíš stojí venku a klepe na dveře našeho srdce. Náš hřích zavalil dveře, které nás dělí od Kristovy uzdravující přítomnosti. V moci Ducha svatého však můžeme odstranit „závoru“ na dveřích a pozvat Ježíše do svého srdce. Jeho přítomnost v nás skrze Ducha svatého nám dává schopnost i sílu vítězit nad hříchem a žít v jeho milosti uprostřed převráceného světa.

2. Přijal jsi Spasitele do svého srdce? Otevřel jsi mu?

Doporučené studium

V souvislosti se zaslíbením Laodiceji si prostuduj následující texty: Mt 19,28; 25,31; L 1,32.33; 1 K 6,2; Žd 8,1.2; Zj 5,10; 20,4. „Ježíšovým posláním je hledat a zachránit, co zahynulo. On touží zachránit co největší počet lidí z hříchu i smrti, aby je mohl usadit na svůj trůn a dát jim věčný život.“ (4T 224)

Diskusní otázky

1. Proč můžeme tvrdit, že pokárání Laodiceje pro duchovní vlažnost je určeno také nám osobně?
2. Jakou souvislost vidíš mezi radou ze Zj 3,18 a učením, které je obsaženo v listu Římanům?
3. Člen tvého sboru často kritizuje druhé, a není ochoten připustit vlastní chyby. Jak mu lze pomoci, aniž bychom se stali soudci a jednali podle své spravedlnosti?

Shrnutí

Studium symboliky biblických proroctví zahrnuje pozorný výklad významu jednotlivých symbolů pomocí srovnávání s jinými texty, v nichž se vyskytuje stejný symbol. Použitím této metody jsme zjistili význam symbolů, jež jsou použity v poselství Laodiceji. Středem poselství je Kristovo přání, abychom získali víru a přijali dar spravedlnosti i osvětlení Duchem svatým, jenž nám vysvětluje Boží slovo. Otevíráme-li denně dveře svého srdce, Pán přichází, aby přebýval s námi a v nás.

Západ slunce: 19.27

Použité zkratky biblických knih

1 M	První Mojžišova (Genesis)
2 M	Druhá Mojžišova (Exodus)
3 M	Třetí Mojžišova (Leviticus)
4 M	Čtvrtá Mojžišova (Numeri)
5 M	Pátá Mojžišova (Deuteronomium)
Joz	Jozue
Sd	Soudců
Rt	Rút
1 S	První Samuelova
2 S	Druhá Samuelova
1 Kr	První Královská
2 Kr	Druhá Královská
1 Pa	První Paralipomenon
2 Pa	Druhá Paralipomenon
Ezd	Ezdráš
Neh	Nehemjáš
Est	Ester
Jb	Jób
Ž	Žalmy
Př	Příslovi
Kaz	Kazatel
Pís	Píseň písní
Iz	Izajáš
Jr	Jeremjáš
Pl	Pláč
Ez	Ezechiel
Da	Daniel
Oz	Ozeáš
Jl	Jóel
Am	Ámos
Abd	Abdijáš
Jon	Jonáš
Mi	Micheáš
Na	Nahum
Abk	Abakuk
Sf	Sofonjáš
Ag	Ageus
Za	Zacharjáš
Mal	Malachiáš
Mt	Matouš
Mk	Marek
L	Lukáš
J	Jan
Sk	Skutky
Ř	Římanům
1 K	První list Korintským

2 K	Druhý list Korintským
Ga	Galatským
Ef	Efezským
Fp	Filipským
Ko	Koloským
1 Te	První list Tesalonickým
2 Te	Druhý list Tesalonickým
1 Tm	První list Timoteovi
2 Tm	Druhý list Timoteovi
Ti	Titovi
Fm	Filemonovi
Žd	Židům
Jk	List Jakubův
1 Pt	První list Petrův
2 Pt	Druhý list Petrův
1 J	První list Janův
2 J	Druhý list Janův
3 J	Třetí list Janův
Ju	List Judův
Zj	Zjevení Janovo

Použité zkratky knih

E. G. Whiteové

1BC	The Seventh-day Adventist Commentary
CSW	Counsels on Sabbath School Work
CT	Counsels to Parents, Teachers and Students
FE	Fundamentals of Christian Education
GW	Gospel Workers
KP	Kristova podobenství
MH	The Ministry of Healing
MYP	Messages to Young People
PK	Proroci a králové
SA	Skutky apoštolů
1SM	Selected Messages
1SP	Spirit of Prophecy
1T	Testimonies for the Church
TV	Touha věků
TM	Testimonies to Ministers and Gospel Workers
VLB	Vítězství lasky Boží

Sbírky v 1. čtvrtletí 1996

Misijní dary jsou určeny na stavbu nakladatelství Advent-Orion Vrútky.

Také dary 13. soboty budou sloužit pro účely výstavby objektu nakladatelství Advent-Orion Vrútky.

Témata přímluvných modliteb

1. čtvrtletí 1996

1. Globální misie
2. Boží dílo v Česko-Slovenské unii
Počet obyvatel: 15 572 000
Sborů: 176
Členů: 9722
3. Knižní evangelizace v Evro-Africké divizi